УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у вівторок в Едмонтоні
під ч. 10012 - 109 Стріт.
Річна передплата $2.00.
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109 Street, Edmonton, Alta.
Phone 25708

Vol. X. No. 40. Edmonton, Alberta, Tuesday, October 5, 1937.

Едмонтон, Алберта, вівторок 5 жовтня, 1937. Число 40. Рік X.

Ограничення свободи преси в Алберті

Пресовий законопроєкт перейшов в останнім читанні

Коротка сесія албертійської леґіслятури добігає кінця і 4-го, а найдальше у вівторок, 5-го жовтня буде відрочена. Ця сесія замітна "революцій-ним' законодавством, до котрого треба зачислити такі акти: 1. Поправлений банковий на місце попереднього, який уневажнила д о м і н і я. 2. Резолюція леґіслятури, в якій відмовляється права домінії уневажнювати провінціональне законодавство. 3. Закон про контролю преси. Є чутки, що в наслідок сильних протестів у цілій Канаді уряд не поважиться провести того закону, хоч він уже перейшов друге читання.

ЧИ ДОМІНІЯ МАЄ ПРАВО УНЕВАЖНИТИ ПРОВІНЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО?

Початок цьому питанню дало ухвалення попередньою сесією леґіслятури закону про контролю банків, який домініяльний уряд зараз уневажнив.

Урядова більшість поставила не денний порядок резолюцію, котра заперечує право домінії уневажнювати провінціональне законодавство. В цей спосіб ухваленням резолюції уряд і леґіслятура заперечує право домінії на уневажнення банкових законів. Ця справа забрала майже три дні часу. Зі сторони опозиції виступали як головні бесідники ліберал О'Коннор і консерватист Доґґан. Їх арґументи такі: Коли провінціональний уряд і леґіслятура ще раз ставить справу остаточно рішену домінією, то така тактика є нічим іншим, лиш бунтом проти найвищих органів канадійської федерації, отже проти домініяльного уряду і ґенерального ґубернатора Канади, а тим самим є бунтом проти короля і зломанням присяги.

Головним промовцем зі сторони урядової більшости був міністр муніципальних справ Мейнард. Він заперечував закиди опозиції, що акція провінціональної леґіслятури й уряду є бунтом. Закони — на його думку — ломить не провінція, лиш домінія. Ухвалення резолюції значить, що леґіслятура приймає заяву провінціонального уряду того змісту, що доміміяльний уряд не має права уневажнювати провінціональне законодавство, право то більше не існує і супроти того уневажнені закони є важні й можуть бути впроваджені в життя.

Уряд вніс поправку до уневажнених банкових законів. Поправка йде в тім напрямі, що банки і їх урядовці не будуть платити лайсенсів, натомість залишає засадничі точки про контролю банковости при помочі банкових рад, що мають складатися з трьох членів, з того двох іменованих радою суспільного кредиту.

(Продовження на стор. 2).

Гітлер і Мусоліні договорилися

Ціла Европа була минулого тижня під вражінням відвідин італійського премієра в Німеччині. Побаченню обох диктаторів надають велике політичне значіння.

Німці витали представника Італії з такою помпою і захопленням, що в порівнанні бліднуть колишні принняття царів і королів. По короткім побуті в Мінхен Мусоліні гостив у Берліні, звидів величезні фабрики зброї в Ессен і взяв участь у великих маневрах німецької армії і фльоти.

При ріжних нагодах Гітлер і Мусоліні виголосили кілька промов, котрі кидають світло на відношення обох держав до найважніших питань европейської політики.

Звиджуючи фабрики зброї Крупа, Мусоліні заявив, що італійські добровольчі відділи будуть воювати в Еспанії до покінчення війни, поки Франко не виграє. Ця заява була відповіддю на старання Англії і Франції, щоб Італію змусити відкликати своїх добровольців з Еспанії.

Провідною думкою в промовах обох диктаторів було, що Італія й Німеччина бажають мира, однак мира не за всяку ціну, не за ціну толеровання большевизму в Европі. Обі держави рішені працювати для порозуміння з Англією. Готові шукати порозуміння також з Францією, але під умовою, що вона зірве мілітарний союз з Росією.

Яка умова стала між обома державами підчас відвідин Мусолінія, є очевидно оповите тайною. В політично-дипльоматичних кругах говорять, що оба диктатори прийшли до порозуміння в багато важних справах, однак формальної умови не підписано. Між іншим оба провідники погодилися далі поборювати комунізм, при чім Мусоліні заняв окреслене становище і рішений силою недопустити большевизму на Середземне Море. Обі сторони постановили не відтягати добровольців, які воюють у рядах ґенерала Франка. Становище обох держав до Австрії залишилось без змін. Певне одно, — що до мілітарного порозуміння обох держав проти Англії не дійшло.

МУСОЛІНІ В ГІТЛЕРА. — Італійський премієр Беніто Мусоліні відвідав минулого тижня провідника німецької держави Адольфа Гітлера. Німці прийняли Мусолінія з великими парадами.

Японці проломили фронт під Шангаєм

Довго очікуваний наступ Японців на фронті Шангаю почався 29 вересня, але добре укріплені Хінці відбили всі атаки японської піхоти. Ця офензива Японців на позиції, що тягнуться 25 миль на північний захід від Шангаю, тревала три дні й належить до найбільш крівавих битв від початку війни. Від суботи запанував знову спокій. Жертви обох сторін дуже великі.

Дня 4-го жовтня досвітком японська піхота й тенки проломили врешті хінський фронт на відтинку Ліуганґ-Лотієн 12 миль на північний захід від міжнародньої дільниці в Шангаю. Битва була дуже завзята й закінчилася повною побідою японських військ. Ґенеральний хінський штаб признає, що лінія могутніх хінських фортифікацій між Ліуґенґ і Лотієн попала в руки Японців і що хінська армія відступила на дві милі.

У північнім Китаю японська армія почала підбій нової хінської провінції, Шантунґ, займаючи місто Сангаєн, на залізничім шляху Тієнтсін—Пуков.

З упадком міста зломано опір Хінців у тій провінції.

Праве крило японської північної армії навязало контакт з большевицькою хінською армією. У першім бою Японці вбили 3,000 червоних і 2,000 полонили.

МУСОЛІНІ Й ГІТЛЕР ПОСТАНОВИЛИ ЗДОБУТИ МАДРИД

Англійський щоденник "Манчестер Ґардіян" заявляє, що Мусоліні в часі відвідин Гітлера умовився з ним щодо остаННього наступу на Мадрид.

Той часопис пише, що кількільких слідуючих тижнях Мадрид буде так збомбардований, що переляканне й обезсилене населення не зможе поставити опору й місто буде здобуте.

Подають, що недавно був тайком в Еспанії італійський маршал Бадоліо, завойовник Етіопії а тепер шеф штабу армії, і наочно провірив воєнну ситуацію на еспанських фронтах.

МАДРИД ПІДМІНОВАНИЙ

Утікачі з Мадриду оповідають, що війська мадридського ґарнізону заложили міни під будинками театру, еспанського банку та будинком пошт і телеграфів, у якому є один з головних муніційних складів. Заложено також міни на Пуерта да Соль (центр столиці) близько міністерство внутрішних справ, на вулиці Алькала, в сусідстві військового касина та під будинком міністерства освіти. Всі ті міни получені електричними проводами і вразі потреби за потисненням ґудзика можуть висадити місто в повітря.

Бідність не гріх, а до гріха доводить.

ҐІХОН ПЕРЕД УПАДКОМ

Лиха погода припинила темпо боєвих ділань на північнім фронті в Еспанії. У неділю повстанці проломили головну оборонну лінію червоних і вже не мають перед собою поважніших перешкод. Упадку Ґіхону, а з ним і цілковитої ліквідації червоних над Баскійським Заливом сподіваються до кінця цього тижня.

ПОСВЯЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІЧНИЦІ У ФИЛАДЕЛФІЇ

Новий дар Преосв. Константина Богачевського.

"Америка" подає:

Ексцеленція Кир Константин Богачевський віддав великий дім, цілком відновлений, біля катедрального х р а м у при Френклин стріт у Филаделфії на Українську Лічницю й Дім для Старців.

Обі ці установи будуть під зарядом Сестер Служебниць з Канади.

Посвячення Української Лічниці й Дому Старців відбудеться в неділю, 10. жовтня.

БОЛЬШЕВИКИ ПОМАГАЮТЬ КИТАЙЦЯМ ТАКИ ДОБРЕ

До кінця листопада обіцяли доставити Китайцям 362 воєнні аероплани, 200 танків, 5,000 військових коней, 2,000 тягарових автомобілів, 2,000 моторових біціклів для війська, 1,500 тракторів, півтора міліона рушниць, мільйон і 200,000 гранат і 60 мільйонів набоїв. Видно, що большевики стратили надію на Еспанію — там програли — і тому хочуть випробувати свою силу в боротьбі з Японією, котра дуже загрожує большевикам в Азії.

РОСІЯ ВИПОВІСТЬ ВІЙНУ ЯПОНІЇ

Японська телеґрафічна агенція подає, що Росія виповість війну Японії слідуючого місяця.

ПРЕЗИДЕНТ РОЗВЕЛТ ПРИЇХАВ ДО КАНАДИ

Президент Злучених Держав Френклин Розвелт приїхав на коротку, бо лиш тригодинну візиту до міста Вікторії, Б.К. Уряд Британійської Колумбії приймав достойного гостя дуже сердечно, а премієр Мекензі Кінґ прислав привітальну телеграму. Ціллю президента було не лиш відвідати Канаду, що він стало робить від 1884 р., але також перевести деякі півофіціяльні розмови з премієром Патульо. Темою розмови була будова гостинця зі Злучених Держав через Британійську Колумбію до Аляски, котра має принести обом країнам великі користи. Президента Розвелта витали тисячні маси народу. Правдоподібно найбільш тішилися візитою президента діти в шкільним віці, котрі на пів дня були звільнені зі школи.

В АЛБЕРТІ Й САСКАЧЕВАНІ СНІГИ

В Алберті й Саскачевані зима, зимні дощі і сніг. Полуднева Алберта й полудневий Саскачеван мають цілком зимову атмосферу, студені вітри віють, хмари нависли низько. В Алберті коло Нентону впав сніг на 6 цалів, в інших околицях також падуть сніги, але менші. Молочення в північній Алберті ще не покінчене. Також у полудневій Манітобі впав сніг, але зараз стопився.

Вісти з Дієцезії

Епископський Ординаріят назначив на пароха церкви св. Петра і Павла в Летбридж, Алта., Всч. о. Йосифа Балу.

Всч. о. М. Ірха назначений на пароха в Судбурах, Онт., і околиці.

Всч. о. Степанові Борисові віддано до душпастирської обслуги дистрикт Фишер Бренч, Ман.

Всч. о. П. Решетило обслужить парохію в Келґарі, Алта., й околиці.

Про дальші номінації оголоситься пізніше.

* * *

В неділю, 3-го жовтня Їх Преосвященство відправили Архиерейську Службу Божу в Едмонтоні, Алта., з нагоди празника св. Йосафата.

ВЕЛИЧАВЕ ТОРЖЕСТВО В ЕДМОНТОНІ

Около 1,000 осіб на празнику св. Йосафата й академії в честь Преосвященного Кир Василія Ладики.

Українська греко-католицька громада в Едмонтоні відбула незвичайне торжество в неділю, 3-го жовтня. На те торжество склалися — празник місцевої парохії св. Йосафата, який вшанував своєю участю Преосв. Кир Василій, 20-літня річниця Народнього Дому і ювилейна академія з приводу 25-ліття священства Їх Ексцеленції Кир Василія Ладики.

Архиерейську Службу Божу слухали около тисячу осіб в церкві й на подвірю біля церкви. Гостей з провінції було цим разом більше як у попередніх роках. Вулиці біля церкви були заповнені автомобілями, як рідко коли.

По Службі Божій, на якій Преосвященний Кир Василій виголосив зворушливу проповідь, відбувся парохіяльний обід в Народнім Домі. По обіді промовив п. Ю. Шкварок, адвокат з Мондеру, закликаючи при кінці своєї промови до жертв на "Українські Вісти". На ту ціль зібрано $56.67.

По обіді відбулась 20-та річниця Народнього Дому і з тої нагоди члени-основники оповідали про основання, будову та діяльність того Товариства на протязі 20 років.

В неділю вечером відбулася ювилейна академія в честь Їх Ексцеленції Кир Василія, в присутности Високодостойного Ювилята, Впр. о. С. Дидика, Ігумена Ч.С.В.В. та інших священиків. В програму входили виступи хору під проводом п. Степана Мальованого, сольові співи та музичні соля. Промову з приводу ювилею виголосив п. І. Ісаїв.

На закінчення концерту п. Гр. Демків вручив Їх Ексцеленції артистично виконану адресу й дарунок — валізку, під акорд грімких оплесків вщерть виповненої салі.

Около 700 учасників оваційно привитали появу Їх Ексцеленції на сцені, відки Владика промовляв, дякуючи всім, що причинились до успішного виконання програми та складаючи подяку за масову участь місцевого й доокличного громадянства.

Кілька літ тому зорганізовано парохію Вознесення Г.Н.І.Х. в Монтреалі для вірних грекокатоликів з Закарпаття.

Дня 3. жовтня, в неділю, відбулося перше Богослуження в новій церкві при вулиці Св. Катерини ч. 127.

600,000 війська

Військові обсерватори чужих держав подають з північного Китаю, що Японія мобілізує 600,000 війська на випадок війни з совітською Росією. Авторитетні французькі офіцери повідомляють з Тієнтсіну, осідку начальної команди японських армій у Китаю, що в Манджурії і Кореї, здовж совєтської границі поставлено армію в повній боєвій силі.

У політичних кругах звернув увагу наглий виїзд Богомолова, совєтського амбасадора в Китаю, який літаком відлетів з Нанкіну до Москви. На спільній нараді має бути вирішене дальше відношення Росії до японсько - китайської війни.

По другому боці кордону відбувається велика концентрація совєтських військ і нагромаджування воєнних матеріялів.

В Манітобі зібрано 76 вагонів всіляких ярин, які перевезуть до Саскачевану й розділять поміж населення, котре найгірше потерпіло від посухи.

ВОЄННИЙ СТАН У БРАЗИЛІЇ

Бразилійський парлямент уповажнив президента Варґаса проголосити воєнний стан на 90 днів. Законопроєкт у тій справі має одобрити ще сенат. Уряд домагався воєнного стану, щоб знищити комунізм у Бразилії.

БОЙКОТ ЯПОНСЬКИХ ТОВАРІВ В АНГЛІЇ

В Англії почався масовий бойкот японських товарів на знак протесту проти бомбардування китайських міст японськими літаками. На чолі бойкотового комітету став англіканський архиепископ.

"НАТАЛКА ПОЛТАВКА" В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ

Українська фільма "Наталка Полтавка" буде висвітлена в **Ріджайні, Саск.,** в театрі 'Рекс' у днях 7 і 8 жовтня.

В Канорі, Саск, в театрі "Роял" 11 і 12 жовтня.

В Йорктоні, Саск., в театрі "Принсес" 20 і 21 жовтня.

Н. Новак.

НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ
Контракти, Повновласти, Метрики, Горожанські папери, Спадщини. Продає поле в Краю, колектує гроші, Шифкарти, Пашпорти, Перміти.
D. GERYCH, Notary Public, 416 Main St., 407 McIntyre, Winnipeg.

Більшість людей починає журитися здоровлям тоді, коли його вже втратили.

Одні будують вулиці, а другі спацерують ними.

НОВИМ СПОСОБОМ ЛІКУВАННЯ И ВАС ВИЛІЧИМО
(Спеціялістика задавнених недуг)
Лічимо: Ревматизм, параліж, нервовість, біль крижей, гемороїди, подвигання, недуги нирок, жолудка, мочевого міхура, скірні недуги й ріжні слабости. На листовні запити залучіть 3c марку. Урядові години: від 9 год. рано до 9 год. ввечір. Адреса:
A. YAREMOVICH, Naturopatic Physician
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. (Cor. Selkirk & Aikins)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ДІМ В ЕДМОНТОНІ СВЯТКУЄ 20-ТУ РІЧНИЦЮ ПОСВЯЧЕННЯ ДОМУ

Світлина в день посвячення Народнього Дому в Едмонтоні (Посередині — Преосв. Кир Никита Будка).

З нагоди двацятої річниці посвячення Українського Народнього Дому в Едмонтоні, Заряд Товариства запрошує всіх бувших і теперішніх членів та прихильників прибути на цей ювилей, що відбудеться з такою програмою:

В суботу, 2-го жовтня, 8.30 вечером — історичне представлення "Дума про Нечая".

В неділю, 3-го жовтня, після Архиерейської Служби Божої — Спільний парохіяльний обід з нагоди празника св. Йосафата.

Після обіду — ювилейна академія з промовами про те, як будувався Народній Дім, про 20-літню діяльність Товариства і проче.

В неділю вечером відбудеться концерт з промовою, для вшанування 25-літнього Ювилею Священства Їх Ексцеленції Преосвященного Кир Василія Ладики, при участи Високодостойного Ювилята.

ГРОМИ И ДОЩ В ЕДМОНТОНІ

Цілу неділю падали в Едмонтоні й околиці дощі з перервами і били громи. Це рідке явище, щоб при кінці вересня блискало і греміло.

ПЕРШИЙ СНІГ В АЛБЕРТІ

22-го вересня, по зливнім дощі впав у Келгарах сніг. Він почав падати тяжкими клаптями о 10 годині перед полуднем однак при дотику з землею зараз топився. Також у Бенф, 90 миль на захід від Калгарі впав сніг на 4 цалі. Так приходить до нас зимо.

ДОПОВНЯЮЧІ ВИБОРИ В ЕДМОНТОНІ

У доповняючих виборах в Едмонтоні, котрі трохи не спричинили розбиття ліберальної партії в Алберті, наступило відпруження. Ліберальна конвенція, що відбулася 20-го вересня, одноголосно іменувала своїм кандидатом І. Л. Ґрея, лідера цеї партії на Алберту.

Окрім цього до виборів зголошено ще двох кандидатів: мейора Едмонтону Дж. Кларка, котрий іде до виборів як незалежний, однак при тихім попертю соціял кредитовців, і Лейкмена, кандидата комуністів.

КЛОПОТИ З ГОРОЖАНСТВОМ

Незвичайний клопіт зі своїм горожанством, котрий є також доказом абсурдности американського права в деяких випадках, має Фред Дж. Карон. Його родинний дім, у котрім він народився, був розділений границею на двоє: одна половина стояла на канадійській території, друга на американській. Коли Карон доріс, ані Канада ні Америка не хотіли признати його за свого горожанина. Карон мучився, доказував, що він народився у спальній кімнаті, а не в їдальні, але це нічого не помагало. Остаточно він рішився плюнути на бездушне право і бюрократію й тепер подав прошення о американське горожанство.

ОЗЕРО ВИЛЕТІЛО У ВОЗДУХ

Мешканці в Новій Скошії були недавно свідками незвичайного явища. Одного дня в одному з озер уся вода вилетіла в воздух. Дооколичне населення почуло дивний шум і гук і побачило стовп води викинений з великою силою на 100 ярдів угору. Вода була так гаряча, що зварила всю рослинність на березі і попекла двох хлопців. Вчені думають, що то діяв підводний вулькан.

БІБЛІЯ В 1,000 МОВАХ

Цього місяця лондонське Біблійне Товариство, що має за завдання видавати Біблію в усіх можливих мовах цілого світу, видало вперше переклад біблії у мові саката, якою володіє в бельгійськім Конго 70 тисяч людей. Це тисячна мова, на яку досі перекладено біблію. У 1804 році, коли згадане біблійне товариство почало свою діяльність, Біблія була перекладена на 72 мови. За 133 роки це товариство видало нових 713 перекладів. Інші біблійні товариства зладили переклади в 215 мовах.

ЗАМІНЯНІ ДІТИ

До адміністраційної влади у Варшаві зголосився Яків Айзенберг і зложив писемне прохання змінити йому імя і прізвище на Авраам Рубін-Мондшайн. Одночасно зголосив Авраам Рубін-Мондшайн, просячи, щоб міг називатися Яків Айзенберг. Справа викликала загальне здивування. Показалося, що 36 літ тому в мешканні батька Айзенберга дві мами, Айзенберґова і Мондшанова вродили одночасно двох синів. Підчас ритуального обряду через помилку обох хлопців заміняли, але на це ніхто не звернув уваги. Аж недавно виринуло підозріння, що щось тут не в порядку. А саме: молодий Айзенберґ дуже подібний до старого Мондшайна, а зате молодий Мондшайн подібнісінький до старого Айзенберга. Переведено аналізу крови й показалося, що оба молоді Жиди мусять замінити імена і прізвища, бо походять від інших батьків.

100-Процент Чистий Лай
ПЕЛЮСТКАМИ

ПАКОВАНИЙ В ЕДМОНТОНІ
Особливо відповідний до Роблення Твердого Мила

На відворотній стороні налинки є точні вказівки в українській мові про те як виробляється мило.

H. H. COOPER LIMITED
EDMONTON, ALTA.

МАЄМО ВСЯКОГО РОДА СКЛАДОВІ ЧАСТИ ДО РАДІЯ
як для відбирання, так і для передавання в старих і нових радіях. Направляємо яке небудь радіо. Тільки пришліть нам машину з радія і голосник. **Наша ціна є $1.50 за роботу. Матеріял окремо.** Не робить ріжниці кілько часу забере нам робота—годину чи 10 години праці—наша ціна всеодно лиш **$1.50.**
Ця оферта є лиш для людей на фермах. Адреса:
BEACON RADIO SERVICE
856 MAIN STREET Phone 94860 WINNIPEG, MAN.

1,500 ЗЛОДІЇВ НА ПОХОРОНІ

У Львові поховали короля касових вломників, Мартина Каспшака. Його закололи ножами його спільники підчас сварки в шинку. За домовиною ступало около 1,500 злодіїв з вінками. Напереді касові вломники несли вінець з написом: "Товаришові від товаришів". За ним ішли делегації склепових, мешканевих і кишеневих злодіїв, і т. д. Над гробом Каспшака один злодій виголосив довшу принагідну промову.

ПОШУКУЄМО ДЯКА

ПОШУКУЄМО ДЯКА до української греко-католицької парохії до одного з більших міст у східній Канаді. Дяк мусить бути практикуючий католик, добрий діріґент, котрий провадив би церковний і світський хор. Щоб міг провадити школу музики, бути добрим організатором, вести аматорсько-співацький гурток. Мусить виказатися засвідченнями кваліфікації і посвідкою від свого пароха.

Інтересованих проситься зголошувати до редакції Українських Вістей.

ПОТРЕБА

діріґента, що міг би провадити хор і вчити грати на інструментах. Мусить бути спосібний до орґанізування молоді, лагідної вдачі й готовий кооперувати зі священиком та громадою. Мусить мати рекомендації і свідоцтво від характеру від свойого пароха.

По ближчі інформації прошу негайно писати до:

Rev. A. Fyk
1644 Ottawa St., Regina

"Я МАВ СЛАБІ НИРКИ, ТЕПЕР ВОНИ СИЛЬНІ"

"Мої нирки були такі слабі, юо я мусів вставати кілька раз кожної ночі на протязі 5 або 6 літ" — пише п. І. Веселяк, Вінніпеґ, Ман. "З причини втрати сну я ставав нервовим і ослабленим. Я мав жолудковий клопіт, біль голови і біль у моїх кишках. Жадна медицина не помагала мені, поки я не взяв Нуґа-Тон. Я мав слабі нирки, тепер вони міцні а внаслідок того моє здоровля є гарне."

Нуґа-Тон дає органам силу. Він запобігає тому, що не треба вночі вставати а по кількаденнім заживанні його ви завважите велике поліпшення вашого здоровля. Нуґа-Тон спродають аптикарі. Якщо аптикар не має його. скажіть йому, щоб замовив трохи від свого головного складу. Запевніться, що дістаєте Нуґа-Тон. Імітації є безвартісні.

На запір **Уга-Сол.** Ідельний середник на розвільнення. 50c.

ОГОЛОШЕННЯ
Шукаємо двох агентів на сталу роботу, щоб якнайскорше зачати. Мусять мати авто або інший середник транспортації. (Українці мають першенство). Зголошуватись до:
FULLER BRUSH CO.,
351 Birks Bldg., Edmonton, Alta.

DR. P. LOZA
Physio-Therapy
Лічення недуг скірних і внутрішніх, як: ревматизм, безкровність, подвигання, параліж і жіночі та мужеські недомагання.
633 Stella Ave. [near McGregor St.]
WINNIPEG, MAN.

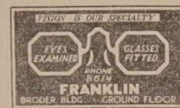

ПОШУКУЄМО ДЯКОУЧИТЕЛЯ

ПОШУКУЄМО ДЯКОУЧИТЕЛЯ. — Українське Просвітне Товариство ім. Маркіяна Шашкевича при українській греко-католицькій церкві в Гемилтоні пошукує дякоучителя з гарним голосом, доброго діріґента, який би давав гарні вистави й концерти та провадив рідну школу. Добра платня для дякоучителя з повищими кваліфікаціями.

Зголошуватись на адресу:
Rev. M. Olenchuk,
19 Gray St., Hamilton, Ont.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

27. вересня, 1937.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	112
Но. 2 Нортерн	109
Но. 3 Нортерн	97
Но. 4 Нортерн	91
Но. 5 Нортерн	85
Но. 6 Нортерн	72
Фід	59
Овес —	
Но. 2 С. В.	39
Но. 3 С. В.	36
Ячмінь —	
Но. 3 С. В.	42
Но. 4 С. В.	40
Но. 5 С. В.	39
Жито —	
Но. 2 С. В.	73
Но. 3 С. В.	70

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	550—600
Звичайні до середніх	300—450
Ялівки —	
Добрі до вибраних	450—500
Звичайні до середніх	250—400
Корови	
Добрі до вибраних	300—350
Звичайні до середніх 250 і вдолину	
Бугаї	150—250
Годівник —	
Добрі до вибраних	350—450
Інші вдолину від	300
Телята —	
Добрі до вибраних	550—600
Середні вдолину від	500
Свині —	
Бекони	9.40
Сметана — доставлена молочарням	
Спеціяльна	26
Но. 1	24
Но. 2	21
Без грейду	11
Яйця — Гуртівники платять за посилки з фарміs:	
Великі А	23
Середні А	21
Грейд В	15
Грейд С	13

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

27. вересня, 1937.

Пшениця —	
Но. 1 Гард	136
Но. 1 Нортерн	136
Но. 2 Нортерн	132
Но. 3 Нортерн	121
Но. 4 Нортерн	116
Но. 5 Нортерн	110
Но. 6 Нортерн	97
Фід	84
Трек	132
Ячмінь —	
Но. 3 С. В.	59
Но. 4 С. В.	58
Овес —	
Но. 2 С. В.	54
Но. 3 С. В.	51
Жито —	
Но. 2 С. В.	92
Но. 3 С. В.	90

НЕ ПЛАТІТЬ БІЛЬШЕ, ЯК ВАРТІСТЬ!
Ви можете обминути всіх **посередників** лишень тоді, коли Ви замовите в фабриці, яка є в контакті з Соціял Кредит Кооперативою, котра платить дивіденди, так як декотрі вже дістали за шнурки, оливу і газоліну. — Вікна, двері, яких Вам потрібно на зиму, замовляйте з докладною мірою або по інформації пишіть по українськи до кооперативної фабрики, якою є:
WESTERN CABINET MANUFACTURING CO.
11014 - 101 STREET Telephone 25704 EDMONTON, ALTA.
Т. ГИСЬ, Управитель.

Памятайте, що хто скорше пришле відповідь на Пресовий Контест, має ліпшу нагоду дістати одну із вартісних нагород. Спішіться!

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block
Tel. 21642 Edmonton, Alta.

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

ПЕТРО ГРЕЩУК B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
Веде канцелярію спільно з Tighe & Wilson
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Telephone 28196

Harvie, & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по укр.

P. A. MISKEW
M.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
Веде канцелярію у спілці з
SHORT & CROSS
2nd Floor Bank of Nova Scotia Bldg
Edmonton, Alberta.
Телефон 21151.

ПОХОРОННЕ БЮРО
Обслуга в день і в ночі.
Ціни умірковані.
L. THERIAULT
1270 Laprairie St., Montreal Que.
Tel. Wil. 15560

СМАЧНІ И ДОБІРНІ СТРАВИ В КОЖНІЙ ПОРІ ДНЯ І НОЧІ В
Georgia Cafe
на розі 97 Street & Jasper Ave., Edmonton.
СКОРА И ЧЕСНА ОБСЛУГА! УМІРКОВАНІ ЦІНИ!
Спробуйте, а будете нашим сталим гостем.
ГРИГОРІЙ ЗАВАДЮК, управитель.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й тягарові вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332—104th St. Edmonton, Alta.
Тел. 26522. Тел. уночі 72569

McDERMID'S
PORTRAITS OF DISTINCTION
PHONE 25444

ПАМЯТАЙТЕ що НЕМА
НЕВДОВОЛЕНИХ ВЛАСНИКІВ!
Купуйте вживані авта в нас. За кожне авто що поверх $300.00, ми гарантуємо 50—50.
KENNS SERVICE GARAGE LIMITED
Продавці авт Chrysler і Plymouth та троків Fargo
102nd St. і 109th St., Edmonton

PEACE RIVER HOTEL
10158-97 St., Edmonton, Alta.
Вигідні кімнати, умірковані ціни. Даємо ріжні інформації.
ВАСИЛЬ НИЧИК, власт.

EMPIRE HOTEL, 10246-96 Street
Кімнати, зимна і гаряча вода. Вигоди.
К. Гудима, власник.

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

ДР. ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
807 Moser Ryder Building
Edmonton, Alberta.

ДР. В. С. НЕВЧАС
M.D., L.M.C.C.
український лікар, акушер і оператор
Пересвітлення лучами.
DR. W. S. NIEWCHAS
441 Tegler Bldg., Edmonton.
Office Phone 23132 Res. Ph. 71070

Др. ЙОСИФ БУЛАНЖИ
лікар і оператор
ліценціят на домінію Канаду Медичною Радою Канади.
Boulanger Bldg. Edmonton
Телефон 22009.

Office Tel. 24543 Res. Tel. 73158
ДР. І. ВЕРХОМИН
Лікар і Хірург.
Пересвітлення промінням Рентгена (*X-Ray*) і Діятермія.
DR. J. VERCHOMIN
423 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.

ДОКТОР И. МЕҐАС
Оператор, Лікар, Акушер
10164A — 101 ST., EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Office Tel. 27442. Res. Tel. 33795
DR. JOHN LESIK
Дентист.
403—4 Moser Ryder Building
101st Street Edmonton, Alta.

ДР. ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор.
Член Домініяльної Ради Лікарів з практикою по шпиталях у Рочестер, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтімор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації).

ОФІЦІЯЛЬНИ ЛІКАР
1-го і 3-го Відділів Братства Запомогового св. Николая
DR. N. BOWDEN
лікар і оператор.
Урядові години:
2 до 5 попол. і 7 до 8 веч.
788 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.
Phone 51377 Res. Pohne 52824

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
дентист
Екс-Рей (фотографія) і ґаз для заморювання зубів
428 TEGLER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

ЯК ХОЧЕТЕ ЇСТИ, ТО ЗАЙДІТЬ ДО
Plaza Cafe
9755 Jasper Ave.
Phone 21989
А ПЕРЕКОНАЄТЕСЯ, ЩО НАШІ СТРАВИ НАЙЛІПШІ!
Зайдіть, попробуйте, а певно будете вдоволені. — Спеціяльні старокраєві страви кожної суботи й неділі. — Обслуга скора і чесна.
В. ШПІЛЬ, властитель.

ALBERTA TANNERY
6125-129 Ave., Noth Edmonton, Alta.
Приміщена на Стокярд дорозі при Форт Трейл.
Гарбарі ременю на упряж і лейси, сировець і ровбів. Найнижчі ціни. Український Управитель.
Пишіть по цінник.

Погода духа, наскільки не є перебільшена, походить усе з добра; зате смуток походить усе з лиха.

Не старайся говорити з жабою з багна про океан.

Факти про Банковість в Канаді

Відбитка третьої з черги радієвої промови, яку виголосив Вернон Новлс в імені Чартерованих Банків Канади і яку передали всі радіостації Алберти на цілу провінцію в вівторок вечером, 28 вересня, від год. 8:30 до 8:45, і в середу, 29 вересня, від години 12:00 до 12:15 вполудне.

57,634 позички уділено Албертійцям цього року . . . З того 60 процент фізичним особам . . . Як твориться банк . . . Шеровці несуть "подвійну відповідальність"... Канадійський нарід регулює банковість через парлямент . . . Говорить про банкові послуги . . . Власниками Чартерованих Банків Канади є 49,000 шеровців . . . Жадного скупчення сили . . . Оповідає про депозиторів і шеровців Канадійських Банків.

Цього року між першим днем січня і останнім днем серпня Канадійські Чартеровані Банки уділили албертійським костюмерам позичок не менше як 57,634. Хто дістав ті позички? 20,502 позичок пішло безпосередньо фармерам і власникам ренчів. Інші особи одержали 13,050 позичок, 1,701 домовласників одержали позички на направу домів, так, що Канадійські Чартеровані Банки розділили нові позички 35,253 особам — фармерам, ренчарам, домовласникам і іншим людям. Торговельні позички в сумі 13,926 розділено в тім самім часі правним особам; м у н і ц и п а л и, шкільні дистрикти одержали також багато нових позичок.

З суми 57,634 нових позичок розданих цього року в Алберті більше як 60 процент уділено приватним особам. Нехай ніхто не каже, що ми перестали зичити в Алберті.

Тепер я вертаюся до питання: "Що є банк?" Як я сказав уже в попередній радієвій промові: "Банк є передовсім місцем, де ви і ваші діти можете складати свої гроші з цілковитою певністю, що в кожнім часі на жадання ви можете вибрати їх вцілости і з процентом.

Банк творить група відповідних людей з вірою, що вони можуть дати добру обслугу, котрої суспільність потребує й готова за неї заплатити ціну, яка дасть вдоволяючий дохід. Ці мотиви є мотивами кожної торговлі.

Ті, що хотять заложити банк, іменують пять тимчасових директорів, котрі мусять внести подання до домініяльного парляменту, щоб дістати корпораційний акт. Закон про банки вимагає, щоб тимчасові директори самі були шеровцями в банку. Закон про банки є домініяльним правом, без нього приймання депозитів і зичення грошей не мало би жадного забезпечення.

Одержавши корпораційний акт, тимчасові директори є уповажнені принимати записи на шери. Заки хтось купить шер, на підставі статуту мусить бути йому представлений 125 розділ банкового акту, котрий каже, що на випадок банкрот во банку шеровець є зобовязаний **ще раз** заплатити суму грошей до висоти свого уділу. **Це є відоме** під назвою "подвійної відповідальности". Від часу створення Банку Канади подвійна відповідальність була легко змодифікована і в міру того, як цей центральний банк, кон трольований урядом, дістає право видавати щораз більше нотів, подвійна відповідальність шеровців чартерованого банку буде дальше змінена.

Ви переконаєтеся, що закон ставить велику відповідальність на шеровців і вмисне звертає їх увагу з тим наміром, щоб ті, котрі провадять торговлю чужими грішми, зрозуміли вповні свою відповідальність. В той спосіб люди є забезпечні перед ошуканчими махінаціями.

Коли в новім банку підписано шерів на пів міліона долярів і половину грошей вплачено, ці $250,000 мусять бути зложені на руки міністра скарбу. Коли міністр впевниться, що публичне добро буде збережене, він звертає $250,000 банкові і видає дозвіл на отворення банку. Банковий акт стає з тою хвилею статутом банку. Переконання, що цей банк має вложити гроші в урядові бонди, щоб дістати готівку, є цілком безпідставне.

Чартеровані банки Канади не мають монополю на право випускати гроші. Вони ніколи такого монополю не мали. Ви часто чуєте, що Чартеровані Банки Канади можуть "робити гроші" і що ми можемо самі друкувати банкноти й пускати їх в обіг в необмеженій кількості — Такі твердження є цілком фальшиві. До 1934 р. кожний мав право випускати банкноти — не в необмеженій кількості але лиш до суми закладового капіталу. Були два виїмки — перший, що нам було дозволено на пятьнадцять процент збільшити випуск банкнотів на обмежений час, а іменно на час жнив. Другий виїмок дозволив випустити понад наш закладовий капітал, доляр за доляр на таку суму, яку виносила вартість золота або доміньяльних нотів зложених у центральних резервах золота. Тепер ці виїмки знесено.

З заложенням Банку Канади, котрий є під контролею уряду, ми можемо випускати наші власні банкноти до девятьдесять процент нашого закладового капіталу. Кожного року має бути дальша редукція. Банк Канади випускає банкноти й коли право чартерованих банків на випускання банкнотів постепенно зменшується, то рівночасно в тій самій мірі це право переходить на Банк Канади. Іншими словами — право на випуск банкнотів від нас забирають і передають Банкові Канади, котрий — я хочу пригадати — є центральним урядовим банком, а не чартерованим.

Я підчеркнув у попередній радієвій промові, що жадне підприємство не підлягає такій широкій контролі і парляментарним дослідам, як чартеровані банки. Чи можете назвати якусь іншу ділянку торговлі в Канаді, в котрій чартер кожної компанії вигасає в тім самім часі й може бути відновлений лиш по переведенню парляментарної контролі?

Хоч парлямент може в кожній хвилині змінити закон про банки, кожних десять років банкові чартери вигасають і закон підлягає так званій "десятирічній ревізії" — що є найстрогішою і найдокладнішою контролею, котру переводить Банковий і Торговельний Комітет доміньяльного парляменту. Пан Норман Джекс, посол з округа Ветескивин, п. Дж. С. Лендерею, посол східнього Келгарі, п. Віктор Кведч, посол з Акаді є представниками Алберти в Банковім і Торговельнім Комітеті. Є це великий комітет з представниками від кожної провінції й від кожної політичної партії так, що ви можете переконатися, що населенню в кожнім розумінню не бракує найбільш далекосяглої контролі банків. Хто регулює банковість? Ніхто другий, лиш канадійський нарід через своїх вибраних представників.

До закону про банки на підставі щорічної праці комітету додано всі можливі забезпечення, котрі є вислідом науки з цеї контролі.

Тепер я хочу обговорити послуги, які виконує банк. Вони є численні й різноманітні. Банк приймає і стереже ваші депозити й дає кредит оснований на них відповідним людям.

Населення Алберти може легко зрозуміти на прикладі, який я подаю нижче, систему банкового кредиту. Є жнива і в щасливіших частинах провінції фармер починає звозити збіжжя до елеватора. Коли він звезе, то одержить тикет на збіжжя.

З тим тикетом він іде до банку й там дістає за нього готівку.

Що ж банк робить з тим тикетом на збіжжя?

Замикаючи офіс пополудні, банк виписує осібно всі збіжеві тикети, видані поодинокими елеваторними компаніями. Він посилає їх до Келгарі або до Вінніпегу, щоб сколектувати гроші з головного бюра елеваторної компанії, котра видала тикет.

В який спосіб елеваторна компанія викуплює тикети? В часі врожаю така компанія не все має достаточну кількість власних грошей, щоб купити збіжжя, яке привозять кожного дня.

Банк внасигновує якусь суму грошей на застав збіжжя, аж доки купець з Ливерпулу не заплатить за нього. Банк колектує від купця. Дохід іде до збіжевої компанії, котра сплачує гроші наборговані в банку.

Діється таке:

Фармер дістає свої гроші доставивши збіжжя компанії без довгого чекання. А банк дає кредит від тої хвилини аж до часу, коли за збіжжя прийдуть гроші, може навіть кілька місяців пізніше.

Я підкреслюю, що "тикети" мають в чімсь підставу, — в цім випадку вони мають підставу в найкращій формі багатства — нового багатства — в збіжжю, отщо виродукованім з землі. Ви знаєте, що жаден **корабель** не може бути безпечно прикріплений, заки його якір сильно чогось не зланається.

Ми даємо банковий кредит людям, на котрих з деякою певністю можна рахувати, що гроші віддадуть. Ми можемо зичити лиш відповідним людям, бо ми самі відповідаємо перед вкладчиками.

Банки дають можливість виконувати десятки широко розгалужених щоденних трансакцій: упрощують торговлю й улегшують виміну товарів і послуг. Банк достарчає місця, де ви можете лишити в повній безпеці цінні документи й інші папері: табулярні акти; асекурацїйні поліси на життя й від вогню; такі дорогоцінности, як біжутерію; шери й бонди. Банк збирає ваші торговельні рахунки, виписані домою або заграницею. Він пересилає гроші з одної частини краю до другої згідно з вашою волею; він опікується перевозом і безпекою заставних документів. Це є лиш приклади послуг, які виконує чартерований банк.

Нема сумніву, що багатьом нашим слухачам сказано, що банки просто міняються чеками. Здається, що є якась думка в тім, що між банками нема ніколи порозуміння. Наводжу ще один простий приклад: Том Смит провадить у Келгарі склепи з убраннями, а Джим МкГрегор хоче купити для себе убрання. Він дає Томові Смитові чек, наприклад, на суму $27.50. Чек є написаний на банк Джима — назвім його банком **А**. З другої сторони Том має звязок з банком **Б** так, що Том дає чек банкові **Б** і зараз дістає готівку до висоти чека.

Що ж тоді діється? Чи банк **Б** просто посилає чек банкові **А**, а банк **А** просто нищить його по відтягненню суми $27.50 з рахунку Джима?

Ні — слідує таке: Заки чек Джима МкГрегора дістанеться до Джимового банку, він мусить перейти через Клірінг Гавз. Клірінг Гавз є частиною державної системи, котра співділає при таких трансакціях при помочі Банку Канади. Щоденно кожний банк збирає і додає суми з чеків виписаних на інші других банків. Кожного ранку ці чеки передається до Клірінг Гавзу. Там балянсується рахунки поодиноких банків, ріжниці вирівнюється щоденно через Банк Канади при помочі готівки, а не білів чартерованих банків. Цей остаточний розрахунок через систему Клірінг Гавзу цілком не доцінюють або замало розуміють ті, що критикують банки.

Не буде тяжко зрозуміти цю систему, коли вияснимо її найпростішими словами. Ми підчеркнули, що коли чек Джима МкГрегора є одиноким виставленим того дня, Джимів банк, Банк **А**, має заплатити Томовому банкові, Банкові **Б**, суму $27.50 у готівці — банкнотами Банку Канади.

Всі рахунки між банками мусять бути остаточно полагоджені готівкою.

Тепер, хто є власником банків Є більше як 49,000 уділовців Канадійських Чартерованих Банків, більше як 500 з них в Алберті. Більша частина уділів є мала — пересічно менше як 30 уділів. Уділовцями в великій частині є **жінки**, котрі дістали уділи в спадку, або трости, котрі держуть банкові уділи як спадок по померших. Інші уділовці, це особи, котрі перегарувавши ціле життя, продали свої фарми або інший маєток і за второвані гроші купили банкові уділи, щоб мати жерело прожитку. Ці прикладі виказують, хто є власником канадійських банків. Цих людей оскаржують тепер, що вони є частиною казкового "міжнародного рінгу". В більшості вони є Канадійцями, вашими співгорожанами, а більша частина бизнесу, котрий провадять банки, є канадійським бизнесом. Декотрим з вас представлено картину малої групи людей, власників всіх банків, котрі сидять коло стола і щодня продукують над тим, як ужити гроші других людей на свою власну користь. Приглянься цій справі. Нема ніякого скупчення сили в руках якоїсь малої групи людей. Шеровці щороку вибирають згідно зі своєю волею 167 директорів, котрих торговельна здібність є загально відома й доказана. Їх завданням є берегти інтереси уділовців, посідачів нотів і вкладників у порозумінню і співпраці з платними урядниками — з котрих кожний починав свою карієру як найнижчий урядник у малім банковім бренчі. А директори мають лиш чотири проценти випущених шерів.

Банки кожного місяця складають записяжені зізнання про позички уділені банковим директорам і фірмам, у котрих вони є співвласниками або ручителями. Найновіші звіти виказують, що такі позички становлять лиш 108-му частину всіх банкових позичок.

Жаден директор банку не може ані голосувати ані навіть бути присутнім на засіданню Ради, коли ухвалюється позичку або йому самому або торговельному концерновi, в котрім він є чи директором чи співвласником.

Около 40% Канадійців має ощадностеві депозити. Пристосувавши цей процент до населення Алберти побачимо, що близько 240,000 албертійців має ощадностеві конта в банках. Банковий депозит є позичкою для банку, є довгом, який банк винен. Оскільки в зичеию є тиранія, то чи банки є терорізовані депозиторами? Коли приятель зичить в приятеля, то чи той, котрий зичить, є тираном? Хай на це питання відповідять самі слухачі.

Парлямент керуючись досвідом і вказівками Банкового і Торговельного Комітету час від часу законом заборонює банкам робити деякі речі.

Банк не сміє зичити гроші на гіпотеку, бо позички мусять бути короткотермінові і скоростягаємі. Банк не сміє анґажуватися в торговлю. Він не може купувати або зичити на застав своїх або чужих банкових шерів.

Існують провізії, котрі обмежують право банку давати позички своїм директорам. Банк не може дозволити, щоби його іми появило ся на оголошених непевних підприємств. Банк не може дозволити, щоби котрийсь з його персоналу був асекураційним агентом. Закон про банки накладає тяжкі кари за нарушення чи цих чи інших обмежень.

Чартеровані Банки Канади не є ані вашими панами ані тиранами. Вони є **вашими слугами.** Канадійський нарід через парлямент видавав закони в той спосіб, щоб їх роля була іменно така.

Заки мій час буде вичерпаний, я ще хочу сказати вам, що я маю перед собою летючку, котру якась орґанізація розкидає по цілій провінції. Вона каже: "Оподаткуйте банки, це їх не буде нічого коштувати."

Летючка, про котру говорю, наводить з Енциклєопедії Британіка де які цитати, але я впевняю вас, що витяги цілком розходяться з текстом і є у житі в той спосіб, що мають цілком інше значіння від того яке мав на думці автор, Мр. Р. Дж. Готрей, урядник британського скарбу.

Ви знаєте самі, що коли **ви** платите податки, то це вас таки щось коштує. Банк в цім випадку зовсім від вас не ріжниться. Чи мігби ваш муніципал сказати, що коли банк платить свій податок, то муні ципал не дістає нічого. Зрештою ми не хочемо тратити свого часу на дурниці, але зате я хочу сказати слідуюче: Що ми виказали вам в останнім тижні, що 180 банкових бренчів в Алберті працювали зі стратою в 1935 р. і що нові і додаткові податки наложено на нас від того часу.

Ми сказали, що для нас є два виходи:— або покласти додаткові тягарі на плечі наших костумерів або замкнути ті бренчі, в котрих не можна стягнути кінців до купи. Оскільки нас це не коштувало б **нічого,** ми не потребували б журитися такими виходами.

(**Слідіть за оголошенням про день і годину пятої радіопромови. Наступні бесіди, так як і ця, будуть поміщені в цьому часопису.**)

Вернон Новлс

Він говорить в імені чартерованих банків Канади в серії неполітичних радіопромов, переданих всім радіостаціям Алберти. Промови є чисто інформаційні і подають факти про функції й ділання канадійських банків. Промови є виголошувані в вівтірки вечером від 8.30 до 8.45 і в середи в полудне від 12.00 до 12.15.

З близька і далека

ЗНАМЕННІ МАНЕВРИ

Ціла Німеччина переживала останній тиждень під знаком маневрів. У цих маневрах взяла участь майже вся німецька армія, повзи, літаки, а навіть воєнні кораблі. Крім того тех нічні відділи з ґазами і протиґазовими оборонами. Маневри продовжуються далі. Армія поділена на дві частині: голубу й червону.

Військові знавці захоплені тими маневрами й говорять, що вони відбуваються з великою докладністю й точністю. Комунікація знаменита.

Совети зарядили також маневри на велику скалю в північно-східній частині Білоруси. В них теж беруть участь повзи, літаки і всі інші моторизовані частини. В цих маневрах большевики випробували масове зіскакування з літаків на легкопадах. 2,200 вояків зіскочили з літаків рівночасно й упали на зади "ворога.".

ЧИСЛЕННІ АРЕШТУВАННЯ СЕРЕД "ЛЮДОВЦІВ"

Вкупі з пересуненням або усуненням воєводів і старостів по цілій Польщі йдуть арештування серед членів польської політичної партії "Стронництва Людового". На терені східньої Галичини арештували: в бережанськім повіті 2 особи, в копичинецькім 7, у підгаєцькім 20, у бучацькім 10, в ярославськім 3. Арештовані стоять під заміто" колочення суспільного порядку й підбурювання до виступів проти уряду. Деяким закидають, що нападали на постерунки поліції, на державні авта й нищили жидівські склепи.

АНГЛІЙЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМІНИ КАЛЄНДАРЯ

Англійські (протестантські) церкви й англійська преса знову відновили дискусію в справі зміни календаря.

Преса нарікає, що так як тепер є, то Великдень наприклад може припасти на котрий небудь із 35 днів, в Різдво в котрому будь дні у тижні. Жалуються також, що Англійці відкинули проект, щоб було 13 місяців у році, а 28 днів у кожнім місяці — тільки тому, що є упередження до числа 13.

Над справою зміни календаря має радити Ліґа Націй у теперішній Сесії.

Кардинал Вилнев висунув пропозицію, щоб у Квебеку оснувати провінціональну католицьку раду. Рада мала б цензурувати всі фільмові образи в Квебеку й не допускати фільми неморальні й проти християнські.

ГЕРОЙСЬКА ПОСВЯТА ЯПОНЦІВ

Геройство Японців є предметом подиву цілого світу. Багато людей ще й сьогодні пригадує собі морську битву від Цушімою, підчас котрої японські добровольці сідали на торпеди, кермували ними просто на російські кораблі й гинули, але гинули знищивши російське судно. Про подібний факт пише тепер світова преса. 12 миль на північ від Шанґою Японці здобували місто Паошан, котре має велике стратеґічне значіння. Це місто було окружене грубезними мурами і Японці не могли його здобути. Тоді зголосилося 8 японських добровольців, котрі привязали собі на плечі по 8 бомб і полізли рачки під мури. Їх чекала певна смерть під градом куль хінських. Щастя їм сприяло, вони підлізли під мури, збомбардували їх і чудом-дивом вернулися живі. Японці завдяки відвазі цих жовнірів здобули місто, а світ має ще одну нагоду захоплюватися геройством "синів сходячого сонця."

ДРІБНІ СВІТОВІ НОВИНКИ

Страти Китайців у самім лише Шанґаю виносять у теперішній війні дотепер 30,000 в убитих і 20,000 ранених.

По 1211 літах посвячують катедру. Стара катедра в місті Раймс, збудована перед 726 р., після всякої правдоподібности ніколи не була посвячена. Свідчить про це передівсім брак у катедральних архівах якого небудь документу про таку важну подію в історії тої святині. Тому кардинал архиепископ Сіар доконає на днях посвячення старезних мурів катедри. Торжество посвячення відбудеться тільки при участи невеличкої групи священиків. Щойно від 3-го липня 1938 р. катедра буде відчинена для вірних. Тепер тревають ще праці над відбудовою тої історичної памятки, знищеної в світової війни.

В Нірнберґу положили вуголний камінь під будову нового велитенського німецького стадіону. При цій нагоді шеф С. А. Люце заявив: "Німецька армія програла у світовій війні тому, що Німці не мали сильних характерів. Нова Німеччина не може допустити до подібної траґедії й тому мусить виховати молодь з сильними характерами." В тій цілі збудували саме новий стадіон на приказ Гітлера.

Чому журба шкодить здоровлю? — Відомий лікар Вітвокер досліджував вплив різних настроїв і психічних станів на здоровля людей. Виявилося, що радість, веселість збільшують кількість виділюваної жовчі, а журба, смуток зменшують жовч або зовсім спиняють доплив жовчі, наслідком цілий обіг крови відбувається ненормально. Через те журба, сум ослаблюють орґанізм щораз більше й доводять до недуг шлунка, сухіт, жовтачки і жовчевих камінь.

Хто оженився, той змінився. Директор вязниці в Лєнсіґ в Америці заявжав, що вязні, які виходили з тюрми на волю і женились, ставали спокійними порядними людьми і до вязниці вже не вертали. Натомість вязні, які відбули кару в тюрмі і не женились, скоро вертали знов за ріжні злочини до тюрми. І директор вязниці подумав, що женячка, це найліпший спосіб поправляти зло чинців. Він заложив при вязниці матримоніяльне бюро для вязнів, яке женить кожного вязня, що відбув кару у тюрмі.

Відновіть цілорічну передплату і дістанете вартісну премію - Календар "Українських Вістей" на 1938 р.

Канадійські Новинки

З Албертійської Легіслятури

(Продовження зі стор. 1).

ВІДКЛИКАННЯ Т. ЗВ. РІКОЛ АКТУ

Ця справа має спеціяльно прикрий характер для табору суспільного кредиту. В передвиборчій кампанії партія соціял-кредитовців запевнила виборців, що введе в життя закон, котрий кожному виборчому округові дасть право в кожній хвилині відкликати свого посла, коли він не виконує волі своїх виборців. І дійсно рік тому, коли частина урядових послів почала бунтуватися проти уряду, албертійська легіслятура ухвалила закон, котрий дає право виборцям даного округа внести петицію і на випадок підписання двома третинами виборців спричинити в тім окрузі доповняючі вибори. Опозиція злобно зазначила, що ухвалення закону про відкликання становить одиноку обіцянку, котру уряд Ейбергарта сповнив.

Коли з бігом часу боротьба між табором соціял кредитовців і опозицією щораз більше заострювалася, опозиція постановила позбутися премієра Ейбергарта при помочі цього Закону про Відкликання (Рікол Акту). Отже почалася акція збирання підписів на петицію в виборчім окрузі Окотос Гай Ривер, з котрого вийшов послом премієр Ейбергарт. Коли вийшло з кругів опозиції, що зібрано вже поверх 2000 підписів, в урядовім таборі запанувала констернація. На додаток посол з опозиції Кокрофт вніс поправку до Рікол Акту, котра вимагає підпису лиш одної десятої виборців. Урядова більшість зі своєї сторони висунула устами посла Ендерсона внесок, котрий мав би утруднити акцію опозиції і вратувати лідера партії перед провалом.

Остаточно соціял-кредитовці змінили свою думку й висунули проект закону про відкликання Рікол Акту. Одним з головних аргументів, котрий внутрішньо виправдує крок соціял-кредитовців, є факт, що легіслятура ухвалила Рікол Акт тому, щоб контролювати своїх послів, а не тому, щоб опозиція в самий найгарячіший час викидала з арени лідера партії. Очевидно цей закон також буде ухвалений і премієр Ейбергарт далі лишиться лідером.

ЗАКОН ПРО КОНТРОЛЮ ПРЕСИ

Згідно з заповідженням посла Томина, котрий відповідав на тронову промову, уряд вніс при кінці тижня проект закону про контролю преси. Проект дає урядові право безплатно поміщувати в щоденниках і тижневиках свої комунікати зредаговані пресовим бюром, котре тому два тижні створено при раді соціяльного кредиту. Комунікати уряду будуть опрокидувати всякі матеріяли поміщені в денниках чи тижневиках, які насвітлювали би урядову політику неприхильно для уряду. Це все діятися буде в імя "публичного добра", щоб населеня мало "правдиві й докладні відомости про політику уряду." На ту ціль проект закону віддає до розпорядимости уряду цілу сторінку кожного числа щоденника, а одну десяту з цілого числа тижневика. Дальше на підставі проекту уряд може змусити кожний часопис відкрити жерело своїх інформацій. Коли часопис переступить закон про контролю преси, то може бути покараний гривною до $500, або навіть може бути припинене видавання його на означений чи неозначений час. В законопроекті не предвиджено кари на редакторів і репортерів за написання неправдивих або неприхильних урядові звідомлень і статей. Однак перед легіслятурою є ще інший законопроект, який предвиджує лайсенсування усіх родів ремесла, бизнесів ,індустрій і занять, і то для всіх осіб в них занятих. Коли ті два законодавства зложити разом, то редактор чи управитель легко може втратити заняття і прожиток через відмовлення йому лайсенсу.

Крім того проект пресового закону має клявзулю, яка постановляє, що всі статті і т. п., які походять від Ради суспільного кредиту, є вийняті зпід албертійського закона про обиду чести й очернення.

ВІДГУК В АЛБЕРТІ И У ЦІЛІЙ КАНАДІ

Внесення законопроекту про контролю преси викликало в цілій Канаді велике обурення. 96 албертійських тижневиків і шість щоденників вислали протест до легіслятури, в котрім стверджують, що такий пресовий закон нарушує право людини на свобідне висловлення своїх думок й заперечує основні демократичні свободи, які є підставою канадійського устрою. Цей протест преси відкинено. Також прихильники партії соціяльного кредиту є невдоволені з пресового закону, а урядові круги в Оттаві уважають, що цей закон не є згідний з канадійською конституцією і як такий мусить бути уневажнений.

ЩЕ ОДНА СПРАВА — ЗАЛОЖЕННЯ ПРОВІНЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ

Заложення провінціонального банку, котрий переводив би цілу акцію потрібну до впровадження в життя системи суспільного кредиту, уважають загально за угольний камінь цілої системи. Тому великою і прикрою несподіванкою для уряду і його більшости в легіслятурі був внесок посла Кокрофта, б. провінціонального скарбника, щоб створити урядовий провінціональний банк. $500,000 потрібних на заложення банку мали б скласти посли албертійської легіслятури в той спосіб, що одну четвертину їх платень мали би віддати на цю ціль. Цей внесок бувшого однодумця премієра Ейбергарта дав нагоду опозиції основно скритикувати політику уряду, тимбільше, що одним з ударних гасел, під яким партія соціял кредитовців ішла до виборів, було іменно заложення такого банку. По дуже прикрій для урядового табору дискусії внесок легіслятура відкинула голосами урядової більшости.

ТУРИСТИЧНИЙ РУХ

Згідно з даними приготованими Оттавою, туристичний рух Саскачевану в 1936 році коштував американських туристів, котрі приїхали до Канади через граничні міста Саскачевану трохи меншу суму як

$960,000.00

Це представляє собою дуже велику часть торговлі для населення цеї провінції і, як в інших провінціях Канади і інших краях, населення Саскачевану є все більше й більше заінтересоване, щоб не лише одержати поважну частину доходу з цих величезних видатків, але також в міру можливости їх ще далі збільшити.

ОПЕРАЦІЙНІ ВИДАТКИ НИЗЬКІ

Кошта розвинення туристичного руху є порівнюючи дуже низькі, правдоподібно нижчі за кошти всіх інших жерел приходу. В Саскачевані природа без платно дає всі прегарні літні радости, подиву гідні краєвиди, знамениті мисливські терени і тисячі свіжих озер і потоків до риболовства. Головний видаток йде на те, щоби про ці дива поінформувати обережних туристів.

ЦІЛЕ НАСЕЛЕННЯ КОРИСТАЄ

Щоби не говорити богато, уряд одержує доходи з продажі газолини, гереджі з направок, склепи з продажі товарів, робітники з платень, ресторани з доставчування поживи, видавці газет з друковання і оголошень, фармері зі збільшених закупів мяса, молока, масла, яєць і інших рільних продуктів — буквально всі без жадних вкладів зі своєї сторони.

ЗБІЛЬШИТИ РУХ

Тому не треба доказувати, що кождий горожанин користає з приходів і тому зазив, щоб кожний горожанин інтересувався збільшенням туристичного руху, є цілком оправданий і розумний.

ЯК МОЖЕТЕ ПРИЧИНИТИСЯ ДО ЦЬОГО?

Згадуйте привабй Саскачевану в своїх листах. Ще в цім сезоні і в зимі висилайте нам імена й адреси ваших приятелів, кревних і знакомих, а вони одержуть цілком безплатно дещо з туристичної літератури— мапи, брошуру "Туристичні Прогульки" ітд. Цей матеріял дасть їм вичерпуючі інформації про численні атракції Саскачевану, котрі заінтересують туристів. Виславши ці матеріяли вже в цім часі, вони будуть мати подостатком часу їх прочитати і зробити плян на слідуючі вакації. Зажадайте брошури "Туристичні Прогульки" (Tourist Trips) для себе. Вона поможе вам пізнати свою провінцію краще. Пишіть виразно імена й адреси.

Tourist Department
Bureau of Publications
LEGISLATIVE BUILDING
REGINA

Ю.Ф.А. ВИСТАВЛЯТЬ КАНДИДАТІВ У НАЙБЛИЖЧИХ ВИБОРАХ

В Калгарах відбулася 2-днева сесія екзекутиви Злучених Фармерів Алберти. Замітна вона тим, що одноголосно порішено виставити у слідуючих провінціональних виборах своїх власних кандидатів під фірмою Ю.Ф.А. Злучені Фармері Алберти підуть до виборів як самостійна партія, а організаційна машинерія партії не буде вжита для ніяких інших цілей, як тільки для попертя власних кандидатів.

З того виходить, що Ю.Ф.А. не думають усунутися з політичного овиду.

НАДЗВИЧАЙНА СЕСІЯ ЛЕҐІСЛЯТУРИ БУДЕ КОШТУВАТИ АЛБЕРТУ ОКОЛО $4,000

Міністр Солон Лов вніс бил, на підставі котрого члени албертійської леґіслятури дістануть по $10 за кожний день нарад албертійської леґіслятури. Сесія буде тривати правдоподібно 6 днів так, що кошти за сесію винесуть около $4,000.

КІЛЬКО ПЮТЬ КАНАДІЙЦІ?

Домініяльне статистичне бюро оповістило, що від серпня, 1936 р. до серпня 1937 року в Канаді випродуковано поверх 63 і пів міліона ґальонів пива. Майже все те пиво зужите в Канаді. Найбільше минулося пива в червні, бо аж 7 міліонів ґальонів.

За тих 12 місяців випродуковано в Канаді 2,161,565 ґальонів горівки. Найбільше продукують у листопаді, а найменше в січні.

Як на канадійське населення, якого тепер є около 11 міліонів, то продукція пива й горівки досить висока.

СУСПІЛЬНІ КРЕДИТОВЦІ НЕ ХОЧУТЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІЦІЇ

В албертійській леґіслятурі внесено резолюцію, щоб провінціональний уряд виповів умову з домінією, на підставі якої поліційну службу на терені Алберти має сповнити державна кінна поліція. Умова нормально мала закінчитися в 1940 році. Цей крок загально уважають за поглиблення конфлікту між домінією й албертійським урядом.

БИРН ДІСТАНЕ $6,000 НА РІК

Л. Д. Бирн, бувший дорадник уряду соціяльного кредиту в Алберті, котрий виїхав перед двома місяцями до Англії, дістав запрошення від ради соціяльного кредиту бути сталим дорадником комісії для впровадження акту про соціяльний кредит. Його річна платня буде виносити $6000.00 без жадних інших додатків. Бирн приїде до Канади в протягу трьох тижнів разом з жінкою і двоїма дітьми.

КАНАДІЙСЬКА РОДИНА ЖАДАЄ ВІДШКОДУВАННЯ ВІД ЯПОНІЇ ЗА УБИТТЯ СИНА

Дня 30-го серпня, ц. р., японські літаки кинули бомбу на американський корабель "Президент Гувер". Відламок шрапнелі смертельно ранив 21-літнього хлопця, Гескела, який був у той час на кораблі. Тепер родичі Гескела, що живуть у Торонті, внесли через адвоката скаргу до японського уряду й жадають $100,000.00 відшкодування за смерть сина.

САСКАЧЕВАНСЬКИМ ФАРМЕРАМ ПЛАТЯТЬ ЗА БУДОВУ ВОДНИХ ТАМ

Федеральний уряд згодився виплатити додатково $60,000 саскачеванським фармерам, котрі в посушних околицях збудують водні греблі. Допомогу 8 центів за один кубічний ярд одержать ті фармері, котрі скінчуть будову ровів і водних гребель в часі від першого вересня до першого листопада.

В САСКАЧЕВАНІ ПРОПАДАЄ ПАША

З Саскачевану, де є пекучий брак паші, доносять, що в північній частині провінції між Мейставн і Лойдминстер виросло в великій кількости друге сіно. Це сіно марнується тисячами тон, підчас коли в полудневім Саскачевані тона сіна коштує $8.50. Міністр рільництва Теґґерт заявив, що наскілько те сіно є добре, уряд закупить всю надвишку.

НЕПАСТЕРИЗОВАНЕ МОЛОКО ПРИЧИНОЮ ТИФУ

Серед населення Мус Джо в Саскачевані занедужало на тиф 27 осіб. Чотири особи померли. Урядники департаменту здоровля заявили, що причиною тифу є непастеризоване молоко одної молочарні, яку вже закрито.

МАНІТОБА САСКАЧЕВАНОВІ

Міністр публичних робіт В. Р. Клобб оповістив, що до половини минулого тижня манітобські фармері дарували 76 вагонів городовини для діткнених посухою околиць в Саскачевані.

Міста й містечка на провінції показалися більш жертвенними, як Вінніпеґ. З Брендону наприклад вислано 10 вагонів городовини, з Селкирку 5 вагонів а з Вінніпегу лиш 3 вагони. Між жертводавцями є дуже багато й українських фармерів та огородників.

В Саскачевані є около 45,000 родин, що потребують допомоги.

ЗАСКАРЖИЛИ МУНІЦИПАЛ

Лука Кметюк та Петро Чеховський, замешкалі в муніципалі Лек ду Боннет, внесли скаргу проти свого муніципалу до королівського суду у Вінніпегу. Вони домагаються 4970 долярів відшкодовання за те, що вода залляла їх фарми й наробила шкоди.

Албертійські Пулові Елеватори

ГІДНІ ПІДДЕРЖКИ ВСІХ АЛБЕРТІЙСЬКИХ ПРОДУЦЕНТІВ ЗБІЖЖЯ

266 КАНДИДАТІВ В ОНТЕРІО

Гучна передвиборча кампанія в Онтеріо скінчилася номінацією 266 кандидатів з ріжних 16 політичних угруповань, які будуть пробувати щастя в загальних виборах 6. жовтня. Очікують, що поверх 500,000 виборців підуть до голосування в 90 округах. Ліберали з групи премієра Гепборна висунули 86 кандидатів, консервати 89, ССФ 37, інші ґрупи мають менше число кандидатів. Незалежні ліберали під проводом б. генерального правника Ровбака виставили 8 кандидатів.

СПЛЯЧКА В КАНАДІ

В цім числі ми повідомили про смерть молодої дівчини з Шикаґа, котра перед смертю переспала пять літ. Тепер повідомляють з Ди Па, Ман., що там захорувала на ту саму хоробу Кеслин Стенголм. Вона спить уже два тижні й лікарські заходи є цілком безуспішні.

НАПАД НА КРАМНИЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КУПЦЯ В РЕДВЕЙ, АЛТА.

В четвер, 30. вересня, пізною річчю невикритий дотепер вломник напав на крамницю Івана Семенюка в Редвей, Алта. Щасливим припадком у крамниці спав клерк Семенюка, 22-літній Остап Чорній. Почувши підозрілий галас, Чорній ухопив рушницю й побачивши бандита — вистрілив. Ранений вломник, користаючи з темноти втік. Поліція перевірює всі шпиталі 40 миль довкола Редвей, але дотепер не попала ще на слід нефортунного злодія.

ЛИШИЛА $10,000 ДЛЯ КОТА

В Америці все можливе. Можливе навіть таке, що вмираюча жінка лишила велике майно для своєї кітки, хоч багато людей коротає свій вік у нужді. От недавно тому померла в Ню Орлінс якась стара дивачка й перед смертю записала $10,000 для своєї кітки. Сусіди мають доглядати кітку, а як вона згине, то решта грошей лишиться їм.

ЖІНКИ ХОТЯТЬ СИДІТИ В СУДАХ ПРИСЯГЛИХ

Албертійська Федерація Жінок ухвалила вислати резолюцію до уряду,щоб жінкам можна було сповняти уряд суддів присяглих. На підставі обовязуючого закону про суди присяглих жінки не мають права бути суддями.

Англія заняла три острови ґрупи Гендерсона на Тихім Океані. Острови ті невеличкі й незамешкані та мають велике значіння для летунства. На них побудують летунські бази.

В Галичині цвітуть яблуні.— У Слобідці Джуринській, повіт Чортків зацвіла вдруге цього року яблінка в саді селянина Шетельницького. З інших сторін того повіту повідомляють про подібні випадки, спричинені дуже теплою й погідною осінню.

ЕСПАНСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ТРИМАЮТЬСЯ ЛИШ ПРИ ПОМОЧІ МОСКВИ

Американська преса подає інтервю з Дж. Ендерсон з Атланта, котра вернулася з Мадриду, де еспанський уряд держав її 43 дні у вязниці. Її звільнено на інтервенцію американського уряду. Ендерсон оповідає, що вона була арештована на приказ московського уряду, який жадав, щоб кожного дня розстріляти найменше 250 осіб і арештувати кожну жінку, котра належить до католицької Церкви. Вона пішла на фронт разом з ґрупою анархістів, котрі піддержували т. зв. льоялістичний уряд. Вона каже дальше, що еспанський уряд є урядом тіней. "Одиноким авторітетом, котрий править Еспанією, є Марсель Розенберґ, перший амбасадор Совітів до "вільної еспанської республики".

СРУЛЬ АПОСТОЛ

Як було би добре нам —
Сруль ґоєві каже,
Но не вір своїм панам,
Бо то кодло враже.
Воно фашист, ґітлерчук,
Воно буде бити;
Лучше викинь бука з рук,
Будем в згоді жити.
Ти, Іване, розум май,
Не молись до Бога,
Нащо тобі в небі рай —
Є друга дорога.
Мене слухай і вважай,
Я тобі розкажу,
Де є тут на землі рай
І навіть покажу.
Там панує бог Сталін,
Щоб ти знав, Іване,
Ах! Який же добрий він,
Хоч клади до рани.
Може скаже часом хтось,
Що купаєсь в крові?
Панів ріже трошка щось —
Хлопи всі здорові;
Бо держава хлопська, знай!
Де Сталін панує,
Робітникам дає рай,
А панів полює.
Ти, Іване, мудрий будь,
Будеш в раю певно.
А про небо ти забудь,
Думать — надаремно.
Та не вір своїм попам,
Що плещуть дурниці!
Ай вай, ай вай! Вибачай!
Спішусь до божниці!

ПОЇЗДКА
ДО СТАРОГО КРАЮ
ЧЕРЕЗ
Сіпіярську Корабельну Лінію
запевняє Вам недорогу, скору і дуже вигідну подорож.
Прилучіться до наших особисто проваджених Різдвяних Прогулькових Партій, що відідуть кораблем
DUCHESS OF RICHMOND
- 25 листопада 1937 з Монтреалу під проводом В. Е. Крістенсена, Сіпіярського Пасажирового Агента в Монтреалі.
- 14 грудня 1937 з Ст. Джону під проводом Ів. Томпсона, Сіпіярського Пасажирового Агента в Монтреалі.

МИ ПОМАГАЄМО У НАБУТТЮ ПАШПОРТІВ І ВІЗІВ
Радимо вносити аплікації кілька місяців наперед.
По докладні інформації й потрібні аплікаційні форми голосіться до нашого місцевого Агента або пишіть по українськи до:
R. W. Greene, C.P.R. Bldg., Edmonton, Alta.
G. R. Swalwell, C.P.R. Bldg., Saskatoon, Sask.
E. F. Thompson, King and Yonge Sts., Toronto, Ont.
W. C. CASEY, Steamship General Passanger Agent 372 Main St., Winnipeg, Man.
Canadian Pacific Steamships

СОВІТСЬКИЙ УРОЖАЙ ПРОПАДАЄ

З надволжанських околиць повідомляють, що наслідком недбалої праці при зборах нищаться величезні кількости збіжжя. В оренбурській окрузі 370 тисяч гектарів збіжжя скошено машинами, але селяни не звозять збіжжя з піль, наслідком чого воно зігнило. У цілім районі звязали в снопи тільки пяту частину скошеного збіжжя. З тих причин страти збіжжя вже тепер величезні.

ЗАПЕВНІЮЄТЕ СОБІ НА ЦЮ ОСІНЬ
Великий Дохід з Несливих. Курок
якщо тепер годуєте свої курята мішаними кормами
GILLESPIE'S Growing Mash
На продаж у Фід Сторах і Місцевих Елеваторах
Gillespie Grain Co. Ltd.

King Edward Hotel
10180-101 STREET, EDMONTON, ALBERTA
ДІМ ПРИЯТЕЛЬСЬКОЇ УСЛУГИ
ГОРЯЧА ТА ЗИМНА ВОДА И ТЕЛЄФОН У КОЖНІЙ КІМНАТІ
Едмонтонська Перворядна Кавярня
В СПОЛУЦІ З ГОТЕЛЕМ
Отворена від 6-ої рано до 2-ої в ночи.

Ви хочете, щоби за Вашу працю платити Вам точно на час. Але і Ви повинні точно платити свою передплату на "Українські Вісти".

ЦЕРКВА І РЕЛІҐІЯ

Церковний Календар

ЖОВТЕНЬ

5	В	Фоки свщм.
6	С	Зачаття Ів. Хр.
7	Ч	Теклі первомуч.
8	П	Евфрозини прп.
9	С	**Прест. Ів. Богосл.** (н.)
10	Н	**16 по С.** Калістрата мч.
11	П	† Харітона прп.
12	В	Киріяка прп.
13	С	Григорія сщм.
14	Ч	**Покров П.Д.** (на нед.)
15	П	Кипріяна сщм.
16	С	Діонізія Ареопаг. сщм.
17	Н	**17 по С.** Єротея свщч.
18	П	Харитини мч.
19	В	† Томи ап.
20	С	Сергія і Вакха
21	Ч	Пелягії прп.
22	П	† Якова ап.
23	С	Евлампія і Евлампії м.
24	Н	**18 по С.** Филипа ап.
25	П	Прова, Тараха і Андр.
26	В	Карпа й Папили
27	С	Параскеви прп.
28	Ч	Евтимія прп. і Лукіяна
29	П	Логіна сот. мч.
30	С	Осії пр., Андрея Кр. пр
31	Н	**19 по С. Христа Царя**

НЕДІЛЯ 16-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Матея, зач. 105.

Сказав Господь цю притчу: один чоловік відходячи, прикликав своїх слуг і передав їм своє майно, і дав тому пять талантів, тому два, а тому один, кожному по його силі, і відїхав зараз. І пішов той, що взяв пять талантів і орудував ними і заробив других пять. Так само й той, що взяв два, придбав других два. А той, що взяв один, пішов і закопав у землю і сховав срібло свого пана. І після довгого часу прийшов пан тих слуг і зробив з ними обрахунок. І приступив той, що взяв пять талантів і приніс других пять талантів, кажучи: Пане, пять талантів передав ти мені, це других пять я придбав. Сказав йому його пан: Добре, слуго добрий і вірний, у малім був ти вірний, над многим тебе поставлю; увійди в радість свого пана. І приступив також той, що взяв два таланти і сказав: Пане, два таланти передав ти мені, це другі два

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівторка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10812-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав 2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
Ukrainian News Publishers, Limited
at 10012 - 109 Street
Edmonton, Alberta, Canada.
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, 5. жовтня, 1937.

Мусимо вийти на гладку дорогу

Під таким наголовком появилася в останнім числі журналу "Либерті" цікава стаття про величезні публичні тягарі, які кожний Канадієць поносить без надії колись їх позбутися.

Автор статті починає свої сумні міркування наводячи голос про Канаду славного англійського економіста: "Ви, Канадійці, є обдарені безконечно великими багацтвами лісними, рільними, промисловими й копальняними. Однак ніде інде не є ваше багатство так добре заманіфестоване, як у вашім багатстві на уряди. Ви маєте вистарчаючу законодатну машину, щоб творити закони для цілої Британської імперії."

В дальшім тягу статті сам автор забирає слово: "Кошти адміністрування Канади є на пів міліона більші, як кошти адміністрування 46,000,000 населення британських островів. І це помимо нечисленности нашого населення, котре рівнається населенню лиш одного міста в Англії, великого Лондону. Недавно я запитав визначного канадійського статистика, щоб він переробив кошти адміністрації Канади на приступніші цифри. Його відповідь була слідуюча: Кожного року ми видаємо на податки більше, як на іду або рент. На податки ми платимо річно два рази більшу суму як на одіння.

"Котра позиція є найвища в нашім більшім бизнесі?" — питає автор і зараз відповідає: "Це самоурядування. Найбільш трагічним з цілої справи є те, що ми не можемо винувати за нерозум або розтратність наш теперішній уряд. Є це спадок по "давніх добрих часах" марнотравства і глупоти, коли наші політики думали лиш про слідуючі вибори.

Річно ми платимо понад $311,000,000 лиш на сплату наших величезних довгів і відсотків. На цю сплату ми видаємо річно три рази більше, як на освітні цілі, половину суми, яку видаємо на поправу нашого добробуту, вчисляючи видатки на плекання здоровя, добродійні інституції, державну допомогу (рельіф) і пенсії для старців. Чи можете уявити собі такі суми? Кожний любить видавати гроші. Уявім собі, що ми видаємо $10 на годину один рік, а потім через десять, сто, двіста, тисячу років. **Десять долярів на годину через 1,047 років.** Цей рахунок дасть вам суму, на яку від десять літ кожного року збільшаються довги Канади."

Автор кінчить свою статтю зазивом, щоб кожний горожанин Канади зрозумів грозу положення і зрозумів також, що добра адміністрація є його особистим інтересом.

Полишаємо оцінці ваших читачів, що поможе Канадійцям розуміння чи нерозуміння цих річей і оскільки воно причиниться до поправи економічної ситуації. Ми вповні годимося з автором статті, що завинили "старі добрі часи" з розтратною господаркою, та що Канаду розбито на 9 провінцій і створено 9 провінціональних урядів, девять леґіслятур ітд., крім федерального уряду і федерального парляменту. Однак обдовження Канади має також багато до діла з величезним простором цеї молодої країни і з дуже рідким заселенням. Мимо того канадійський уряд замкнув двері перед еміґрацією на тисячу замків.

Американські Українці з ентузіязмом витали Гетьманича Данила

Нашим читачам відомо вже, що 11-го вересня ц. р. приїхав до Америки Син Гетьмана, В. П. Гетьманич Данило Скоропадський, що його життєпис був поданий в одному з недавніх чисел "Українських Вістей"

Перед нами українська преса з Америки, а в ній обширні звідомлення про те, як американські Українці витали П. Гетьманича, як він зійшов з корабля, описи посвячення гетьманського літака "Київ", на якім був присутній Гетьманич та описи інших урочистостей, на яких витали Високодостойного Гостя з небувалим ентузіязмом. Тими подісними вістями хочемо поділитись тепер із нашими читачами, які безперечно цікавляться побутом Пана Гетьманича.

В суботу, 11-го вересня, о годині 8 рано, привитала Пана Гетьманича в нюйоському порті делеґація під проводом полковника Ол. Шаповала і д-ра Л. Цегельського. Після коротких привітів та приватних розмов і побачень з членами делеґації та іншими особами, Гетьманич відїхав того самого дня до Шикаґа, щоб бути там на урочистім посвяченню літака, яке мало відбутися слідуючого дня, в неділю, 12-го вересня. В Шикаґу стрінули Гетьманського Сина члени Централі Союзу Гетьманців Державників, між якими був і Головний Обозний СГД на Канаду й редактор "Українського Робітника" — п. Мих. Гетьман з Торонта. Зі стації поїхав Пан Гетьманич, разом з делеґацією в числі 16 осіб до резиденції ОО. Василіян, куди запросив їх Впр. о. Е. Теодорович, Ігумен ЧСВВ в Шикаґу. Того самого ранку (в неділю), о годині 10-ій, прибув Пан Гетьманич до української греко-католицької церкви на співану Службу Божу. Перед закінченням богослуження, Всеч. о. Сильвестер Коляр, ЧСВВ, поблагословив Пана Гетьманича Найсвятішими Тайнами, при чому всі в церкві встали з лав.

2,500 осіб на посвяченню літака "Київ".

Мимо дощу, що падав у Шикаґу з суботи на неділю і в неділю рано, на площі, де мало відбутися урочисте посвячення "Києва", зібралось біля 2-ої години пополудні около 2,500 осіб та около 500 автомобілів. Як на площу приїхав Пан Гетьманич, відділ Гетьманців в уніформах утворили деФіляду й парадно супровожали його до самого літака. Після формальних привітів Пана Гетьманича, на які він відповідав коротко, розпочалось саме посвячення. Літак "Київ" посвятив найстарший віком серед українського греко-католицького духовенства в Америці, Впр. о. Николай Сімянович, в асисті Впр. о. Е. Теодоровича, ЧСВВ, Всеч. о. Олексіва і Всч. о. С. Коляра ЧСВВ. Посвячення закінчено відспіванням многолітствія Ясновельможному Пану Гетьману Павлові, Пану Гетьманичу Данилові та Українському Народові.

Перша промова Пана Гетьманича.

Після цього П. Гетьманич Данило виголосив першу свою довшу промову до Українців в Америці. Преса зауважує, що чистота української мови, поважний тон, прекрасне виголошення і приваблююча струнка постать вродливого Гетьманича зачарувала тисячі слухачів. Син Гетьмана говорив: "Лиш 30 годин минуло, як я зійшов з корабля на Американську Землю. Радісно мені, після цієї довгої подорожі серед чужих людей, опинитися тут між Вами — синами й доньками Українського Народу. Особливо радісно мені бути зараз між Вами, що таксамо, як і численні наші Брати — українські патріоти в Европі та в цілім світі — працюєте разом за всіма нами для одного Великого Діла.

"Я приїхав до Вас по наказу мого Батька." Опісля Пан Гетьманич висловив признання Гетьманцям за їх летунську акцію в Америці й продовжував: "Батько наказав мені переказати Його сердечний привіт всім Вам — Достойникам Святої Церкви за Океаном. Батько сердечно вітає увесь Союз Гетьманців Державників Америки та його вірний і патріотичний Провід".

Підчеркнувши велике значіння летунської акції для наших визвольних змагань, Гетьманич промовив опісля до присутніх на святі Німців у німецькій мові, після чого продовжував свою промову до Українців, закінчуючи її окликом: "Хай воскресне Вільна Незалежна Українська Держава!". Пану Гетьманичу кількатисячна маса гукнула трикратне "Слава!"

Князь Церкви і Син Гетьмана на святі "Український День" в Шикаґу.

В неділю, 19-го вересня відбувся в Шикаґу "Український День", на користь Української Католицької Вищої Школи в Стемфорді. У цім святі взяв участь Їх Ексцеленція, Преосвященний Кир Константин Богачевський, Епископ Американських Українців греко-католиків. Архиєрейську Службу Божу відправлено на площі, при участи поверх 1,000 осіб. Між групою визначних осіб напереді був також Гетьманич. Довшу проповідь з нагоди свята виголосив Преосв. Кир Константин, закликаючи українських батьків віддавати свої діти до українських вечірніх шкіл.

Після Служби Божої відбувся в павільоні спільний обід, при участи Їх Ексцеленції Кир Константина і Гетьманича Данила. У промовах, що розпочалися по обіді, бесідники витали Князя нашої Церкви, котрий так щиро опікується українським шкільництвом в Америці. При цій нагоді покликали до слова й Гетьманича, котрий у своїй змістовній бесіді зясував сучасний визвольний шлях Українців, розкинених по світі, та закликав усіх Українців підтримати всіма сили Його Ексцеленцію Епископа Кир Константина в його тяжкій праці — удержання нашої славетної культурно-наукової інституції, якою є Вища Школа в Стемфорді.

Промову Пана Гетьманича нагородили присутні оваційними оплесками.

Промова Преосв. Кир Константина Богачевського.

У відповідь на промову Пана Гетьманича, Преосвященний Кир Константин сказав: "Маємо велику приємність витати між нами славного Гостя, Гетьманського Сина — Вельможного Пана Гетьманича Данила, Сина Їх Світлости Ясновельможного Пана Гетьмана Всієї України. Витаємо його як нащадка Гетьманського Роду, як живий звязок з нашою Минувшиною і як надію на нашу щасливу й велику Будучину. Батько нашого Дорогого Гостя творив Українську Державу, працював зо всіх сил, щоб винести український нарід на достойну височінь державного народу. Працює він тепер, не зважаючи на незвичайно тяжкі обставини життя на чужині... Батько нашого славного Гостя почав творити Українську Державу. Син його, наш дорогий Гість, Вельможний Пан Гетьманич Данило— продовжуватиме це незвичайно тяжке й відповідальне діло. Тому, Браття і Сестри, ми від щирого серця шануємо нашого Гостя",

Тисячна маса народу бурхливою овацією привітала слова Князя Церкви.

Крім офіційних принять та виступів на публичних торжествах, Пан Гетьманич складає візити визначним Українцям, відвідує великі американські фабрики та запізнається з життям Нового Світу.

Варт підчеркнути при цій нагоді, що та частина української преси, яка нерідко полемізує з Гетьманцями, цим разом подає новинки про побут Пана Гетьманича в Америці без мстивих коментарів, а то й увічливо ставиться до його особи.

(І).

ЗНОВУ ЗАГОВОРИЛИ ПРО УКРАЇНУ

З нагоди зїзду Мусоліня з Гітлером канадійська й американська преса помістила повищу мапу з багатомовною стрілкою: **Берлін — Україна.** Під мапою підпис: "Мусоліні і Гітлер... провідники фашизму й нацизму спіткалися в в Мінхен... Увесь світ цікавиться вислідом візити..." Совєтська Росія затривожена... Недавні промови Гітлера вказують, що він ще далі глядить на Україну... Він каже, що Німеччина потребує українського хліба... Сталін слідкує за вислідом конференції й воєнними плянами Німеччини на сході Европи."

Що таке Україна, як і чому вона опинилася в лябетах російського хижака, який нарід її замешкує, яка його історична й культурна традиція, які національно-державницькі аспірації того народу — про це очевидно ні слова. Для них Україна є лиш обєктом в міжнародніх економічних калькуляціях і імперіялістично-мілітарних плянах.

Тільки подумати!

Сталін — господар і оборонець України!

І за такого його світ має.

Таке відношення світа до України походить ще з того часу, коли на світову арену виступили два найбільші політичні фарисеї нових часів: демократичний облудник Вулсон зі своїми кличами про само визначення народів, і степовий облудник Ленін зі своїм "вплоть до атделенія".

Український нарід їм повірив і так "самоозначився" і "відділився", що нині його репрезентує в опінії світа й обороняє — Сталін.

Часто чуємо: "Політична карта Европи, визначена повоєнними дорогами — вічна, непорушна і свята. Хто її намагається нарушити, той ворог мира, ворог людства." Так звичайно говорять і пишуть ті, що вже їм до нічого стреміти, що вже здобули все а тепер бояться щось із того втратити.

Хто не закінчив своїх національних стремлінь, той не чиститься зі страхом, що його можуть назвати "ворогом людства." Нації сильні не числом, але духом, ніколи не резиґнують з найвищих національних цілей: Повної волі, повного зединення.

Найвищою ціллю української нації є, щоб Україну репрезентували перед світом не московські Сталіни, але українська національна влада.

СТАРИЙ ОБМАН НА НОВУ МОДУ

Відколи большевики змінили "Укр. Робітничі Вісти" на "Народну Газету", щезла як камфора дотепіння їх тактика. Слова такі як, "революція", "робітнича кляса", "інтернаціонал" зникли безслідно з большевицьких шпальт, навіть саму "Народну Газету" перезвали на "одиноку українську щоденну газету в Канаді".

"Народна Газета" — пишуть большевицькі редактори,— постановила бути справжньою газетою українського народу в Канаді"... "Народна Газета" сміливо кинула свої кличі між українське населення Канади за єдністю, солідарністю, згодою — а проти незгоди й роздору".. "Цьогорічний зїзд ТУРФДім в Торонто має усі шанси стати справжнім зїздом українського народу східньої Канади", іт. д., і т. д.

Большевицький людоводфронтівський обман вилазить щойно тоді, як большевики не потраплять його обійти:

"Прирікаємо боротися проти реакції, фашизму й війни!" кричить "Народна Газета".

Гасла, що їх імпортовано з Москви і в інтересі Москви.

На новий обман товариші вже нікого не зловлять, хоч би як себе перефарбовували.

СКАНДАЛ СЕРЕД РОСІЙСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ В ПАРИЖІ

Зникнення двох бувших російських царських генералів у Парижі — Міллера й Скобліна — розкрило моральне багно, в якому переживає російська еміґрація. Паризька поліція, провіривши певні дані, прийшла до висновку, що ген. Скоблін не зник, тільки скрився десь у Бельгії. Він то, на думку поліції, мусів чимсь причинитися до схоплення Міллера, якого направду хтось схопив, і то на той сам лад, що схопив колись генерала Кутепова. Скоблін і Міллер були політичними противниками. Перший тягнув за Німеччину, а другий був против неї. Жінку Скобліна поліція арештувала. Із сконфіскованих документів виходить, що ген. Скоблінові певні круги закидали, що він особисто помагав схопленню також ген. Кутепова, якого до вершили аґенти ГПУ.

АНГЛІЯ ПОТРОЇЛА ПОВІТРЯНУ ФЛЬОТУ

Англія потроїла число своїх воєнних літаків, що мають оборонити англійські острови. Тепер у ній є 1,750 боєвих літаків і біля 500 помічних резервових. Окрім того сильно збільшено число морських літаків та повітряні фльоти кольоній і посілостей.

УКРАЇНСЬКІ ЛІТОПИСИ ДЛЯ МОЛОДІ

"Рідна Школа" у Львові впала на добру думку вибрати добрі оповідання з літописів з княжої доби в перекладі на сучасну народню українську мову. Перша книжечка К. Осипова: "Це повість давніх літ", видана дуже старанно. Прикрашують її гарні, основані на старих мотивах рисунки С. Гордиського і репродукції вітражів П. Холодного. Мова перекладу гарна. Чомусь не всюди побіч дати старого бібліїного літочислення подано дати нового після-Христового літочислення. Книжечка повинна стати першою з довгої серії подібних книжечок. По вичерпанню княжих літописів можна приступити до козацьких літописів. Для молоді це не оцінена лектура й тому гаряче її поручаємо. Батьки повинні постаратися, щоб їхні діти в Канаді могли зазнакомитися з нашою старою бувальщиною.

ВЖЕ Й ПОЛЯКИ ЗАЧИНАЮТЬ "ЧИСТИТИ" СЕБЕ

У звязку з недавніми страйковими заворушеннями й протижидівськими нападами в Польщі уряд звільнив трьох воєводів з їх становищ: відійшов цілком білостоцький воєвода Степан Кіртікліс і люблинський воєвода д-р Йосиф Ружнецький. Краківський воєвода Гноївський перейшов на інше становище, в міністерстві внутрішніх справ. Одночасно люблинським воєводою призначений дотеперішній поліський воєвода Ю. Трамекур. На становище поліського воєводи вертається Костек - Бернацький. Краківським воєводою призначений теперішній прокуратор окружного суду в Перемишлі, д-р Йосиф Тиминський. Білостоцьким воєводою призначений дотеперішній староста в Каліші, Генрик Осташевський. Крім того відбулися зміни на урядах старостів.

ОГОЛОШЕННЯ

З НАРОДНЬОГО ДОМУ В ЕДМОНТОНІ

В суботу вечером, 9-го жовтня, відбудеться **Танець Молоді**, який влаштовує Товариство "Молода Україна" при Народнім Домі. Запрошуємо всю українську молодь Едмонтону на дружню забаву з нами.

* * *

В неділю вечером, 10-го жовтня, буде виставлена історична драма в 5 діях з часів боїв українського війська з большевиками п. з. "Слава України".

* * *

Тикети на базар Народнього Дому, який відбудеться в листопаді, вже продаються. Беріть участь у продажі й самі купуйте.

Заряд Нар. Дому.

ВІД 10-ГО ВІДДІЛУ ЗАПОМОГОВОГО БРАТЦВА СВ. О. НИКОЛЯ В ЕДМОНТОНІ

Отсим подається до відома всьому членству Українського Запомогового Брацтва св. о. Николая, Відділу 10-го в Едмонтоні, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 10-го жовтня ц. р. в годині 3 пополудні в Народньому Домі. Проситься всіх членів явитися на збори точно в означений час, бо є важні справи до полагодження.

Як також подається до відома всім тим, хто ще не є членом Брацтва, що тепер приймається нових членів до Брацтва без вступного. Нових членів радо витаємо.

Андрій Наконечний, секр.

Reliance Grain Co.
LIMITED

Оператори Сільських Елеваторів у Манітобі, Саскачевані й Алберті.

Вуголь і Муку продаємо майже на всіх стаціях. Наш Аґент з охотою послужить Вам.

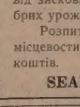

СТАРАЙТЕСЯ ПРО ВРОЖАЙ, ЩО ПРИНОСИТЬ ЗИСК

Всі фармері є очевидно заінтересовані в збільшенню своїх доходів. Доходи рільників залежні від зисковних урожаїв. Добре насіння є підставою добрих урожаїв.

Розпитайте найближчого нашого аґента в вашій місцевости про те, як дістати найліпше насіння за ціну коштів.

41

SEARLE GRAIN COMPANY, LIMITED

Замало говорити, що Ви є прихильником "Українських Вістей". Виявіть свою прихильність ділом - вирівнюючи свою передплату.

Друга Частина

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

Second Section

Vol. X. No. 40. Edmonton, Alberta, Tuesday, October 5, 1937. Едмонтон, Алберта, вівторок 5 жовтня, 1937. Число 40. Рік X.

Гетьман Іван Мазепа

У 250-ЛІТТЯ ГЕТМАНУВАННЯ

(Докінчення).

Дванацята година.

В тій праці натрапляв Мазепа на різні перешкоди, як повстання Петрика, безнастанні доноси, що сипалися на нього до царя й чимало інших. Одначе він давав собі раду зі всім, а його вороги, головно донощики, могли переконатися, що рука гетьмана важка.

Тимчасом назрівали великі події. Вибухла північна війна. Проти Швеції виступила коаліція, до якої належала також Москва. Цю війну постановив використати Мазепа й визволити Україну зпід московського ярма. Одначе, поки Шведи були далеко, мусів він посилати на поміч союзникам Петра своє військо. Козаки воювали в Познанщині і здобували Варшаву, а сам він окупував тим часом правобічну Україну, Волинь і Галичину й навязав таємні звязки зі шведським королем Карлом XII. Вкінці заключив з ним договір, якого важніші умови були такі:

1. Його Королівське Величність зобовязується обороняти Україну і прилучені до країни козаків землі й негайно вислати туди задля цього помічні війська, коли вимагатиме того потреба й коли помочі цеї проситимуть Князь (Гетьман) і Стани. Війська ці, вступаючи в країну будуть під командою шведських ґенералів, але підчас операцій в Україні Його Величність довірить кермування ними Князеві та його наступникам і це треватиме доти, доки Україна потребуватиме того війська, котрому Його Королівська Величність видаватиме платню, а козаки поста чати хліб і харчі.

2. Все, що завоюється з б. території Московщини, належатиме на основі воєнного права тому, хто цим заволодіє, але все те, що — як виявиться — належало колись народові українському, передасться й задержиться при Українськім Князівстві. У дальших точках король гарантував непорушність прав України, яка мала осягнути повну суверенність і соборність.

Маючи готовий договір, ждав Мазепа догідної хвилі до отвертого виступу проти Москви. І все було б добре, як би Карло був дальше воював у Московщині. Але він з браку поживи звернувся на Україну. Не було ради. Треба було рішатися скоро, бо за Шведами йшли Москалі й могло бути запізно.

З початком листопада 1708 року получився Мазепа з Карлом, хоч не був ще приготований до війни і розриву з Москвою. Тому він привів зі собою ледви 5,000 козаків, а коло 10,000 лишив залогою в Батурині з приказом боронити столицю перед Москалями.

Цар скоро довідався про виступ Мазепи й запалав жадобою помсти. Він проголосив Мазепу зрадником, який хоче віддати Україну Польщі й завести унію. Рівночасно Петрів ґенерал Меншіков здобув зрадою Батурин і знищив його до тла. Москалі вирізали по варварськи всіх мешканців, не виключаючи жінок і дітей. Тіла старшин поприбивали до дощок і пустили долі Сеймом, щоб ширили жах у цілому краю.

Несподівана загибіль гетьманської столиці була страшним ударом для Мазепи. На її згарищах мав він сказати, що Україна переляканa не піде за ним. Цар візвав козацьких старшин до Глухова вибирати "вольними голосами" нового гетьмана, а в Лебедині назначив окрему комісію, що мала карати прихильників Мазепи. Український літописець оповідає, що "старшин і козаків підозрілих у прихильності до Мазепи вишукували по домах і віддавали на різні тортури: колесували, четвертували, вбивали на паль, а вже зовсім за іграшку вважалося вішати й рубати голови. Тортурами примушували до того, що люди самі себе признавали винними, а потім уже й карали смертю". Так замучили в Лебедині понад 900 людей. Всі вони поховані на окремім непосвяченім кладовищі, а нарід досі тямить, що там лежать "гетьманці".

Разом з терором проти тих, хто відпав від царя, посипався дощ ласк і нагород на тих, що не пішли з Мазепою. Наглий похід Карла в Україну захопив деяких старшин серед таких обставин, що вони не могли получитися зі своїм гетьманом і мусіли заявити свою льояльність цареві. До них належав стародубський полковник Іван Скоропадський, якого заскочили в Стародубі серед повені московського війська. У Глухові вибрали його гетьманом. Не бажучи кращого виходу для української справи, він приняв вибір і думав, що в той спосіб урятує рештки автономної України.

Полтава.

Тимчасом кампанія Мазепи й Карла ще не була програна. До них прилучилися Запорожці під проводом кошового Гордієнка. Це був нажаль останній успіх. Від тоді почались самі нещастя, як збурення Січі (також зрадою!) та зруйнування запорозької кріпости Переволочної. До остаточної розправи прийшло під Полтавою дня 8. липня 1709 року. На нещастя король був ранений у ногу й не міг провадити особисто своїми військами. Це й було одною з причин погрому. Українці і Шведи мусіли відступати, а при переправі через Дніпро головні сили армії капітулювали. Запорожці перевезли обох монархів на другий беріг і подалися до Бендер на турецьку територію. Тут помер Великий Гетьман дня 2. вересня 1709 року. Не величавих похоронах промовляв наслідник Мазепи, Пилип Орлик. Він прославив память великого борця за волю України і сказав: "Тут на чужій землі, доля своїм присудом завдала удар Ясновельможному Гетьманові Іванові Мазепі, якого імя житиме вічно зі славою у памяті нашого народа, бо він бажав для нього розвитку всіх його безконечних можливостей. Нехай ні військо, ні нарід не тратить надії! Наша справа справедлива, а справедлива справа мусить завсіди остаточно запанувати..."

І вовіки...

Слова Орлика сповнилися. Імя Мазепи живе й житиме вічно в памяті українського народа, дарма, що з ним довгі віки боролася Москва. Не помогли виклинання його в Божих храмах, які він же сам побудував і вивінував щедрою рукою. На ніщо здалося відправлювання окремого молебня що року в день полтавської битви в якому помосковщене духовенство плюгавить память Його, великого добродія православної Церкви, а ката Петра називає Христом - Господом. Ті всі зусилля марні й нікчемні супроти світлого Імені Гетьмана Івана Мазепи, бо за ним сто яла правда.

В перемогу тієї правди ми віримо кріпко. А тоді прийде час і домовина Великого Гетьмана переїде через побудовану ним святу браму й спічне в Печерській Лаврі при боці Його Матері, в Києві — столиці України, яку він над усе любив.

Мгр. Михайло Карпинин.

Терен збройного конфлікту між Китаєм і Японією.

ВСЕНАРОДНЄ СВЯТО В КАМІНЦІ СТРУМИЛОВІЙ

Дня 5-го вересня ц. р. українське громадянство Камінки Струмилової й околиці величаво вшанувало память 100-ліття "Русалки Дністрової" та посвячення при тій нагоді пра пору місцевої філії "Просвіти". На це свято зійшлися великі маси народу. Прибули теж представники з українських політичних, культурних і економічних установ; прибули громадно українські священики. Прибули в орґанізованому порядку члени 24 читалень "Просвіти". В поході взяло участь біля 5,000 зорґанізовані членів, які відбули дефіляду. Ця дефіляда зробила дуже гарне враження. Були теж численні хори, які відспівали низку пісень. Виголошено багато промов.

У ЛЬВОВІ БУДУЮТЬ НОВУ УКРАЇНСЬКУ ЦЕРКВУ

Дня 12-го вересня ц. р. українці міста Львова торжественно посвятили вугольний камінь під будову нової церкви св. Івана Богослова при монастирі СС. Василіянок, вулиця Потоцького 95. При святі зібралося багато народу й духовенства. В вугольний камінь зложено грамоту, яка зачинається: "Всемогучому Богу, в Тройці Святій Єдиному, най буде слава во вічні віки. Амінь. Усе людське тлінне проминає та йде в забуття. Один шала, — ми — громадяни сто-Господь Саваоф Вічний та нетлінний і царству Його не буде кінця. Щоб на нашій українській землі слава Божа не уставала, але навпаки, більличного города князя Льва — ступаючи слідами предків наших, митрополитів, епископів, князів, бояр та міщан, зібрались у монастирській обителі св. Макрини в Неділю Мироносиць, 8 травня 1932 р., та постановили здвигнути при тому монастирі Храм Господеві для спасення душ та для утвердження в батьківській вірі тієї округи города Львова; й нам, недостойним рабам Божим, поручено те богоугодне діло виконати."

—oOo—

СОВЄТИ ЗАСТРІЛИЛИ В ДВОХ ДНЯХ 43 ОСОБИ

Советська влада далі розстрілює масово людей, закидаючи їм шпигунство або саботаж. У Владивостоці застрілено 19 робітників і урядовців сибірської залізниці за здогадне шкодження залізничій лінії з наказу Японців. З подібних причин розстрілено 7 осіб у містечку Северній, у західнім Сибірі. Шість осіб застрілено на Кримі за псуття зерна. 12 застрілено на Кавказі за псуття тракторів і за націоналізм. 5 застрілено в Москві за псуття зерна. 4 в Києві за саботаж у фабриці цукру. 15 осіб застрілено в Іркутську за тероризм.

ПОЛІТИЧНЕ ВБИВСТВО НА БУКОВИНІ

Дня 8-го вересня згинув з рук невідомого атентатчика по садник міста Вашківців на Буковині, Українець з походження — Дмитро Усатюк. Його застрілили з дубельтівки.

В останніх громадських виборах Усатюк був речником угоди. В чисто українському містечку змонтував він успереч становищу свідомого українського громадянства — угодовецьку українсько - румунську лісту, де був чоловик кандидатом. Акція Усатюка викликала серед українського населення величезне невдоволення. При допомозі румунської влади Усатюк побідив і його на установчім засіданню громадської ради вибрано 13-ти голосами посадником Вашківців.

Вбивників Усатюка не найшли. Тим неменше всі переконані, що вбивство мало політичний підклад. Кулю дубельтівки замаховець злагодив з кусників заржавілого пильника й солі так, що Усатюк важко ранений, згинув від зараження крови.

У звязку з убивством румунська поліція перевела масові арештування.

В середу, 8 вересня хтось підпалив постерунок жандармерії в Веретенці (Верениці? — У.В.) та перервав телефонічну сполуку.

У Лужачат (в Лужанах? — У.В.) знищено на просторі 60 метрів залізничу лінію.

На Буковині схвильовання. В Чернівцях і на провінції працює безупину Сіґуранца (тайна румунська "охрана"), а чимало Українців криється по лісах.

Такі вісти про події на Буковині подає старокраєва преса. Одначе ми гадаємо, що ті спорадичні виступи українських активістів на Буковині мають покищо лиш одну користь: вони відживлюють серед тамошнього українського народу ідею прийдешнього народнього зриву за волю Батьківщини, який буде вже останнім, але **переможним.**

Не до жартів риби, коли під ребра гачком зачепили.

Як повстала Велика Україна

В останніх десятках років XVIII і в перших кількох десятках років XIX. століття сталася велика історична подія, най важніша з усіх подій нової доби історії України. Цією подією була велика кольонізація української нації, яка зовсім змінила вигляд етноґрафічної карти України. Повстала нова Україна, велика простором Україна, немов би воскресла велика простора Україна княжої доби з часів могучости київської держави з X. і XI. століття.

В останніх двох століттях княжої доби тай протягом цілої козацької доби етнічна Україна була далеко меншою щодо простору. Великі чорноморські й озівські степи, замешкалі колись українським народом стали або обезлюдненими, або вешталися на них мандрівні орди турецького походження. Найбільшого спустошення доконали Татари, які врешті зовсім відтяли ці степи від України. Україна стала чисто континентальною країною, відтятою від Чорного Моря й від Озівського Моря. Запорозька Січ, яка в половині XVI віку зявилася на тих степах, була тільки клином, який вступувся в ті степи. А межа України від полудня в цьому ж столітті тай ще в XVII столітті ішла від Бару, через Браслав і Винницю до Черкас. Це був великий етнічний занепад України.

Але вже в половині XVII сто ліття зачалася зміна на ліпше. Тоді зачала залюднюватися Слобідська Україна й протягом другої половини XVII. століття вона вже залюднилася добре. Україна посунулася в останніх двох десятках XVIII століття, бо тоді зачалася українська кольонізація на Чорноморських і Озівських степах. Це було у звязі з ослабленням і врешті розбиттям кримської орди. Докучили Татари багато Україні, але й Запорозька Січ своєю боротьбою з цією ордою багато причинилася до ослаблення Кримської Орди.

Упадок Кримської орди мав велике значіння для України на Чорноморських і Озівських степах, настали тепер спокійні часи і це уможливило українську кольонізацію на цих просторах. І справді зараз почалася кольонізація на великі розміри й вона наступала так скоро, що з нею можна порівняти тільки американську кольонізацію. І протягом кількох десяток років сталося так, що чорноморські й озівські степи стали за виїмком московського клина, що всунувся аж до Ростова над Доном, стали українськими. Українською стала теж у половині XIX. століття Кубанщина, а з другого боку кольонізація по сунула через Бесарабію аж до Добруджі за Дунаєм.

Це був величезний успіх, що його виказала українська маса. Українська земля дуже поширилася на полудні й на сході. Повстала величезна етнічна Україна, майже два рази більша простором від етнічної України з часів Богдана Хмельницького. Повстала величезна підстава, на якій мало розвиватися українське життя, на якім могла станути велика простором українська держава. Київ у XVI століті окраїнне місто України й тому наражене на татарські напади, лежав тепер далеко в глибині української землі. Він став не тільки під культурним оглядом, але також під ґеоґрафічним оглядом осередком України, меншебільше однаково віддеглий від західніх і східніх її меж.

Тим способом давня Східна Україна з XVI—XVII. століття, менше-більше рівна просторові Західніх Українських Земель, стала "Великою Україною", з якою не можна ставляти щодо простору Західніх Українських Земель, як щось рівнорядного. Велика Україна стала осередньою українською землею, якої тільки частини над Донцем і Доном можна би назвати Східньою Україною. Поза тим осібне ґеоґрафічне становище займає Кубанська Україна. — Тим способом і політичне положення цілої України змінилося дуже. Етнічна Україна стала зараз по етнічній Московщині найбільшою щодо простору від усіх етнічних територій европейських народів. — Немов воскресла Україна княжої доби!

Омелян Терлецький.

НАДХОДИТЬ!!

МАНДРІВНА ВИПРОДАВЧА ВИСТАВА ПРЕКРАСНИХ ХАТНІХ МЕБЛІВ ТА ДОМАШНЬОЇ ОБСТАНОВКИ

буде виставлена в нашім склепі

ДО СУБОТИ, 9-ГО ЖОВТНЯ

З цією випродавчою виставою буде кваліфікований декоратор кімнат і знавець східніх килимів.

T. EATON Co WESTERN LIMITED

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Роковини Листопадового Зриву

ПРИГАДКА НА ПОРОЗІ ЛИСТОПАДОВИХ ОБХОДІВ

Українці по обох боках океану обходять святочно кілька національних свят у році, що є роковинами важних подій з нашої історії або памятковими днями наших героїв. Такими національними святами є роковини Шевченка, День 1-го листопада, Свято Державности 22-го січня та річниця бою під Крутами чи Базаром. Крім цих національних свят обходимо ще роковини в честь М. Шашкевича, Юрія Федьковича, Лесі Українки, чи роковини вимаршу Українських Січових Стрільців.

Подібно, як церковні торжества пригадують нам і скріпляють у нас сильну віру в вічність, так і національні свята мають пригадувати нам рідну історію, память історичних важних подій, славних мужів та скріпляти у них сильну віру в кращу майбутність.

Зближається місяць листопад, в якім Українці як у Рідним Краю так і в Канаді улаштовують кожного року в цім місяці святочні листопадові академії чи концерти в память незабутнього Листопадового Зриву, а ввесь дохід пересилають до Львова на допомогу Інвалідам Українського Війська, яких є понад 2,000, а з цих є 500 тяжко пошкодованих.

Але обходам цих Листопадових Роковин надають Українці все чомусь сумну закраску й відправляють в ці дні панахиди за поляглих наших героїв. Це діється і з другими нашими національними героями. Український нарід не тільки вшановує своїх ґеніїв щойно по смерти, але навіть по їх смерти вшановує не їх день уродин, тільки день їх смерти. Другі культурні народи роблять якраз навпаки. Вони святочно обходять той день у якому прийшов на світ той ґеній, бо це очевидно значно радісніший день від того дня, у якім той ґеній помер. Тому для святкування Листопадового Чину режісери й дірігенти з членами комітету повинні уложити кращу програму на цей день, дібрати такі точки співу, деклямацій і промови, щоб через цілий час концерту чи академії панував на салі бадьорий настрій, бо роковини Листопадового Зриву є вдійсности закликом до поновних змагань і боротьби з займанцями українських земель. Сумні панахиди за душі поляглих героїв за Волю України повинні перенести на Зелені Свята, як це від двох літ діється у Вінніпеґу.

Всі українські греко-католицькі парохії і братні їх організації повинні обовязково відбути і цього року спільні Листопадові Свята, а ввесь дохід повинні післати на допомогу інвалідам Української Галицької Армії через свою централю, а саме через Епископську Канцелярію, яка все висилає безкорисно всі грошеві збірки у свій час нашим інвалідам впрост до Львова, вул. Потоцького 48, і не числить собі ані одного цента "комісазого" за висилку цих збірок, а не як це робить Головна Управа Української Стрілецької Громади, яка почислила собі минулого року за пропаганду цих збірок аж $400 "комісового".

Всі українські греко-католицькі парохії й організації зложили на допомогу інвалідам Української Галицької Армії від 1925 року до кінця червня 1937 року $13,826.58. Вже цього року вислала Епископська Канцелярія до Львова $2,008.38. Після достовірних виказів жертв, що видає і розсилає Головна Рада Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові всім українським організаціям виходить, що Українці греко-католики складають зі всіх українських канадійських політичних чи релігійних угрупбвань найбільше своїх грошевих жертв на допомогу інвалідам Українського Війська. Докладна й цікава статистика жертв від 1935 р. до кінця червня 1937 р., які зложила наша заморська еміґрація на допомогу Інвалідам, появиться в цьогорічнім календарі "Українських Вістей".

Кожна українська парохія чи організація повинна поставити собі за обовязок зібрати цього року між своїми членами (при помочі листопадового концерту, представлення, чайних вечірків чи базарів) 100 долярів, бо за цю жертву Головна Рада Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові іменує цю парохію чи організацію своїм членом-добродієм і висилає мистецько-вироблену пятибарвну членську грамоту. Між нашою заморською іміґрацією є до нині 182 членів-добродіїв, з яких у Канаді є 32, а з цих українських католицьких церков є 11, організацій 4 і 2 особи.

Честь нашого народу наказує забезпечити долю тих, які в обороні його Чести й Волі не вагаючись віддавали своє життя.

Дм. Микитюк. б. УСС.

Вісти з Вінніпеґу

(Від нашого кореспондента)

ЛИСТОПАДОВИЙ КОНЦЕРТ ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ВЕЛИЧАВО

Після звідомлень представників парохій та братств, які відбули минулого четверга спільні наради з провінціональним зарядом Б.У.К. — в кожній парохії приготовлення до листопадового концерту є в повному розгоні. Попит за білетами є вдоволяючий.

Головним промовцем на концерті буде Впр. о. В. Каменецький, ЧСВВ. Концерт відбудеться в неділю, 7-го листопада в театрі "Плей Гавз", напроти міського ратуша.

ГЕТЬМАНИЧ ДАНИЛО ВІДВІДАЄ ЗАХІДНЮ КАНАДУ

Обозна Команда С.Г.Д. оповістила, що около 14-го листопада прибуде до Вінніпеґу В. П. Гетьманич Данило, котрий прибув до Америки, щоб приглянутися розвиткові американської промисловости. Він також завітав на посвячення нового літака "Київ", яке відбулося в Шикаґу 12-го вересня.

Згідно з наміченими плянами П. Гетьманич мав би також звідати Едмонтон около 29го листопада. Товаришем подорожі П. Гетьманича буде референт авіяції С.Г.Д., полк. О. Шаповал.

ЗМІНИ В КОРОЛІВСЬКІМ СУДІ

Дотеперішній предсідник королівського суду Манітоби Мекдоналд уступив зі свого уряду через лихе здоровля. Він одержуватиме пенсію. Кандидатами на його місце є судді Дайсарт і Адамсон, також суддя Робсон, член апеляційного суду. На опорожнене місце в королівськім суді правдоподібно іменують бувшого провінціонального скарбника Е. А. МекФерсона.

ПРОСЯТЬ ПОМОЧІ ДЛЯ СОБАК В ЕСПАНІЇ

Панна С. Варнок, секретарка товариства охорони звірят, одержала листа з Мадриду з просьбою, щоб вона занялася збіркою для помочі "перестрашеним, виголоднілим, безпритютним собакам, які мучаться вештаючись по злитих кровю вулицях Мадриду."

Здається, що така збірка принесла б багато більшу користь двоногим, а не чотироногим собакам...

АВРАМЕНКО ОРГАНІЗУЄ НОВЕ ФІЛЬМОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

Вже два тижні у Вінніпеґу перебуває балетмайстер Василь Авраменко, піонір української фільмової продукції на американському континенті. П. Авраменко постановив зорганізувати українську фільмову продукцію в Канаді. В тій цілі він дав кілька публичних викладів і відбув цілий ряд нарад з представниками ріжних орґанізацій та з поодинокими людьми.

На днях створено тимчасовий комітет, який вкоротці подасть до загального відома намічені способи, котрими можнаб зреалізувати пляни п. Авраменка.

Першу фільму, яку п. Авраменко сподіється випустити силами канадійських Українців— це славна оперета "Запорожець за Дунаєм."

ІНСПЕКТОР ЕДДИЙ ПІШОВ НА ПЕНСІЮ

З днем 11-го жовтня перестав урядувати інспектор Вилям Еддий голова міського департаменту моральности. Після одномісячної відпустки він буде одержувати пенсію.

Інспектор Еддий є добре відомий головно тим Українцям, в котрих гостили його представники й находили самогонку.

КЛОПОТИ ЧЕРЕЗ ГОРІВКУ

Ольга Давибіда, 1448 Арлінгтон стріт, заплатила 100 долярів кари й кошта в поліційнім суді за нелеґальну продаж горівки. За таку саму провину Павліна Гуйван, 633 Алфред евеню, пішла на два місяці до арешту, бо не могла заплатити кари.

МЕНШЕ РОДИН — БІЛЬШЕ ВИДАТКІВ

Перший раз через минулих 6 років число родин на міській допомозі впало нижче 4,000. На початку минулого тижня на допомозі було 3,997 родин; це є 1,065 родин менше, як минулого року в той самий час. Коли додати 109 самітних мужчин і 1,304 самітних женщин, то на допомозі є 5,410 случаїв. Це є 1,340 менше як 1936 року.

Від початку цього року запомога коштує $2,578,949; за такий самий час минулого року коштувала $2,553,846.

НОВИЙ КУРС ПОПУЛЯРНИЙ

В манітобськім університеті започатковано цеї осені комерційний курс для тих, що сподіються знайти собі місце в бизнесовім житті. На цей курс записалося 48 студентів. Ініціятори курсу є повні задоволені з такого висліду їх заходів.

ШКОЛА ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

В понеділок цього тижня діти в Трансконі вернули назад до шкіл, які дотепер були заперті через діточий параліж. Число випадків діточого паралїжу постійно зменшується.

ЇЗДА ПО ПЯНОМУ ЗАВЕЛА ДО АРЕШТУ

Чотири мотористи, що їхали в пяному стані, матимуть нагоду протверезитися в арешті. Юрка Макарського засуджено на 15 днів арешту, а Едварда Торнера, Антона Чижого та Йвана Дмитрієва — по 7 днів арешту. Крім арешту кожному з них відобрали право їхати автом на якийсь час.

ДВА КАНДИДАТИ НА МЕЙОРА

Мейор Ф. Е. Варринер заявив минулої середи, що він вдруге буде кандидувати на мейора цеї осени. Таку заяву він зложив перед численними його прихильниками, які зібралися в готелі Марлборо, щоб спонукати його кандидувати ще раз.

Кілька тижнів тому назад Незалежна Партія Праці іменувала бувшого мейора Джана Квіна кандидатом на мейора в наступних виборах. Наразі нема виглядів, щоб було більше охочих кандидувати на мейора.

З УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЬОНІЇ В ТИНДАЛ, МАН.

Наша греко-католицька парохія в Тиндал розвивається дуже гарно. Маємо прекрасну церкву та великий парохіяльний дім — читальню. Великим щастям нашої парохії було те, що ми дістали священика о. Ф. Ру в Кукскрік, котрий обслуговує тепер дві парохії. Жертвенність о. Ру не має границь. Тому кожної неділі ми маємо в своїй церкві Службу Божу. В нас було велике сектярство, однак о. Ру, як добрий і щирий душпастир, своєю працею поборов усі перешкоди. До помочі о. Ру дано о. А. Лапушанського, також дуже ревного душпастиря. З приходом о. Лапушанського ще живіше закипіла праця в церкві і в товаристві "Просвіта".

Зроблено два пікніки, з котрих дохід пішов на церкву й організацію Рідної Школи. На учительку Рідної Школи запрошено панну К. Апостол. Школи зорганізовано на шість тижнів підчас вакацій. Завдяки енергії о. Лапушанського і панни Апостол до Рідної Школи записалось 46 дітей. Тому, що деякі діти мешкали дуже далеко, о. Лапушанський зорганізував ще одну школу, де учащало 20 дітей, і сам був учителем. В обох школах наш священик учив дітей катехизму і приготовляв їх до св. Сповіди. При кінці вакацій діти в числі 60 приступили до св. Сповіди і Причастя. Це була дійсно велична хвиля в життю дітей і їх родичів. А 22-го серпня завдяки заходам панни Апостол відбувся в Тиндал концерт, котрім взяли участь шкільні діти. Концерт увінчався великим успіхом. Так іде праця в нашій парохії в Тиндал.

Г. Ч.

З Далекого Монтреалу

МІСТО МОНТРЕАЛ

Багато є таких людей, що в Монтреалі не були, не є й ніколи не будуть. І якщо навіть приїхали б, то декому це й так нішо не помогло б, бо "і в Парижу не зроблять з вівса рижу", або як казали мої нанашко Панько Булька: "Масти Федя медом, а Федь усе Федьом." Та прочитати й довідатись дещо про славний Монтреал нікому не зашкодить, бо це не макітра з пирогами, що як хто підсадить собі порядно, то потім мусить і відлежати, ні не самогон чи той делікатний муншайн, що як кропнє собі по козацьки і вертає від кума домів, то йде серединою вулиці й співає: "Ще не вмерла". Чистий герой! Як би таких більше, то по цілій Канаді лунав би голосно народний гимн, а бідні канадіяни ходили би застрашені цею великою "свідомістю" славних рутенців, які уладжували б такі "маніфестації!"

Читання вістей із Монтреалу не таке шкідливе й тому можна читати зовсім безпечно. І голова не буде боліти й у роті не буде так солодко, як би три дні муштарду їв...

І так — Монтреал народився 18-го травня 1642 року. Того дня Мезонеф — хоробрий жовнір і добрий християнин — прибув зі своїми товаришами через Квебек з Франції до Монтреалу й висів над рікою св. Лаврентія на тім місці, яке тому 31 літ Шампле вибрав був на місце осідку. Тепер є на тім місці "костум гавз", де беруть цло. Перше, що зробив тут Мезонеф, то було те, що казав поставити престіл, щоб відправилась Служба Божа. Коли о. Вімо скінчив відправу, промовив до зібраних основників Монтреалу: "Дорогі Брати! Ви є зерном гірчиці, яке має зійти й розростатись так, щоб його галуззя отінювало землю. Вас є мало. Та ваше діло — це діло Боже. Ваші діти мають заповнити цю землю." В році 1942 буде певно обходити Монтреал 300-літню річницю свого існування. Як це гарно було б і весело, якщо в тім році, в тім великім Монтреалі, канадійські Українці уладили б великий здвиг, свою **першу українську олімпіяду в Канаді! Гей! Гей!**

МОНТРЕАЛЬСЬКІ ЦЕРКВИ

Монтреал — це місто церков. Високо понад дахи домів і корони зелених дерев вистрілюють у небо сотки церковних веж із знаком св. Хреста, нашим прапором. В нас Українців є одна церква при вулиці Ібервил, яку треба б конче піднести й доповнити, щоб мала вигляд дійсної церкви. Тепер є долішня частина плянованої давніше. Та в середині в цій церкві досить гарно, завдяки милим малюнкам, якими прикрасив церкву маляр Альбін Потепа, який живе тут у Монтреалі. При церкві мешкає трьох ОО. Василіян, та відправ є кожної неділі 3, 4 або й 5, бо Отці відправляють Служби Божі по школах — часом і по 2 одної неділі в околиці Пойнт Ст. Чарлс, де задумують будувати другу церкву, як би чесні Українці помогли своїми жертвами, на Вил Емар, Лашін і в місті (русько - словацька). Відправляють по католицьких школах, так, що люди мають велику вигоду. Та на превеликий смуток і шкоду є й такі наші люди в Монтреалі, які кажуть, що вони не комуністи й не атеїсти, що в Бога вірять, та побожно не жиють, що вони греко-католики, та до греко-католицьких парохій не належать, до церкви не ходять, сповіди не знають, колекти не дають, але хотіли б і шлюбу й хресту, свяченого й похорону і інших послуг. Дуже зле роблять ті люди, як завели собі таку політику, бо від цього лиш розбиття й неморальність. Щасливі були б Українці в Монтреалі, якщо не відкидали б ні Бога, ні церкви, ні св. Тайн, ні св. сповіди — ні в супружі, ні в бизнесі, ні в політиці! Весело було б тоді жити в Монтреалі, бо була б єдність, а в єдности велика сила й гарна робота, на полі релігійнім і національнім. А так партії й загумінки.

Греко-католики стоять на давнім, прадідним, старокраевім місці. Парохія св. Михаїла на Ібервил і св. Духа на Пойнті, св. Йосафата на Вил-Емар, дальше Б.У.К., а при них Гетьманці, Самопоміч. — І нащо було закладати церкву свистунівської секти на Дельорміє? Й а щ о було розбивати старокраєву єдність?... А Стрільці з Принс Артур не могли б бути членами парохії й працювати для добра української нації разом із іншими парохіянами? Чи програма українських націоналістів не могла б бути християнська, де добре — робиться, а противна Христовій релігії — відкидається? Чи то лиш на 1-го листопада, на концерті має бути — єдність, а на 2-го вже "финиш"? То спільна панахида "гуд", а спільна Служба Божа, спільне св. Причастя, спільна праця на релігійнім і національнім полі — "но гуд"? А компанія Кацунова? А "гюдемка" старих радикалів? А червоні товариші? Кожне на окремім загумінку? І від такої "сепарації" має бути весело нашим людям? І це має бути свідомість, ідейність, розум?... Не диво, що один ґаліціянин сказав до своїх краянів: "Видиш, брате, ми варяти, вмремо вже такими!..."

А я таки цього не похочую й бажаю мати "всі дома", бо треба написати дещо до "Українських Вістей", а туди дурних не пускають. А щоб не помішалось мені часом у голові, то держусь старої краєвої віри й церкви, держусь заповіди в хаті, й галі й буду держатись її далі, бо це є одинока забезпека перед тим, щоб не належати до партії "дурний зараз" ні до партії "дурний потім". І поворот до краєвої віри— найважніший крок у справі обєднання. Тото була б сила, робота й радість у Монтреалі!

ВІДГУКИ ДНЯ

В останнім часі померло тут двох старших Українців — Іван Берник і Андрій Леськів. Великою вигодою для їх родин було те, що належали до запомогового товариства "Самопоміч", яке виплачує точно свої зобовязання. Згадане товариство стоїть тепер дуже добре під головством Константина Станіміра. Тут показується наглядно велика сила організації й розумного проводу. Та кілького Українців не належить до запомогової організації? Дуже вказаним було б оснувати відділ ще Запомогового Братства св. Николая в околиці Фронтенаку, щоб більше число і з меншими вкладками — старших і молоді — могло мати вигоду й забезпеку на чорну годину.

При парохії на Ібервил Б.У.К. і Товариство М. Шашкевича обєдналися для спільної праці як один відділ на основах статута Б.У.К., одобреного Преосвященним Кир Василієм. Предсідником є Ілля Перейма. Цей відділ приняв дуже практичне рішення, що члени складають добровільно по $1 й на случай смерти члена виплачують родині померщого тільки долярів, кілько було членів до посмертного. Чим більше членів, тим більше долярів — $100, $200 ітд. Посмертну вкладку вплачується від випадку до випадку. Моя стара думає, що то вона буде брати те посмертне, але я маю надію, що я покалатаюсь трохи довше на цім світі, бо завсіди держуся науки нанашка Панька Бульки: "свій до свого", а на смачну перекуску гайда прямо до п. Поремського!

Вуйко Клим.

АМНЕСТІЯ ДЛЯ БАСКІЙСЬКИХ ВОЯКІВ

Ґен. Франко оголосив декрет, яким дозволяє воякам і підстаршинам баскійських частин т. зв. "ґвардіс" вернутися на територію, підчинену Саляманці, не наражаючись на репресії. Це не відноситься до осіб, які мають на совісти злочини — вони відповідатимуть згідно з карним кодексом, провідники сепаратистичного руху мусять скласти спеціяльні прохання, які компетентна влада подрібно розгляне.

Вояки у віці від 20 до 28 літ підуть до війська, інші могти муть вернутися додому.

FEDERAL

Запрошуємо фармерів відвідувати наші елеватори й поговорити з нашими агентами про торги збіжжя.

Federal Grain Limited
Winnipeg Calgary Fort William

Пощо платити більше, як ця добра горівка коштує?

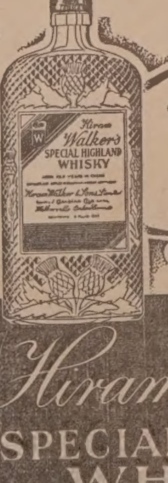

Фляшка на 25 унцій $2.55

Hiram Walker's
SPECIAL HIGHLAND WHISKY
BLENDED AND BOTTLED IN CANADA

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board, or by the Government of the Province of Alberta

Ті, що Перші Відгукнулись

Зовсім несподівано перші тижні нашого Пресового Контесту були дуже заохочуючі. Десятки читачів з різних сторін Канади зголосили свою участь у контесті — в перших кількох днях.

Деякі з них, висилаючи число фасоль, не прислали грошей на пренумерату, тому, покищо не можемо ставити їх на лісту учасників Контесту. Тому отже проголошуємо тут спис тільки тих читачів, котрі разом із числом фасоль прислали найменше $2.00 на передплату.

Йосиф Лесик	Томашевський М.	Руданець В.
Кузик Антін	Грабчак С.	Кобринський Д.
Голик А	Заячковський М.	Черевик О.
Дубінський А.	Терлецький Д.	Пані Е. Кристіян
Скакун М.	Батюк М.	Всч. о. Н. Сірий
СС. Служебниці Монтреал.	Панна М. Росолович	Гринчишин Ів.
Ліпінський П.	Вивюрка Е.	Озиковський Ів.
Остапчик П.	Басюк Г.	Сміхура Й.
Корольчик В.	Стецик М.	Остапович П.
Жмадило Н	Швага Я.	Ґузик Ів.
Дяків А.	Винницький Й.	Якимець Н.
Гасій Н.	Малюта С.	Громада А.
Панна М. Деренівська.	Луханько Й. В.	Шастко Г.
	Мидляк Ів.	Балак А.
	Кисіль С.	Химишин Г.

Хто Слідуючий?

Ще раз звертаємо увагу, що, висилаючи обрахунок фасоль, конче треба вислати найменше $2.00 на стару або нову передплату. Ті, що тепер мають заплачену передплату на 1938 рік, будуть мати заплачену передплату на далі — тобто на 1939-ий рік, як пришлють гроші тепер.

Користайте з небувалої нагоди! Памятайте, що за $2.00 дістанете "Українські Вісти" на цілий рік, дістанете ДАРОМ — яко премію — Великий Ілюстрований КАЛЄНДАР "Українських Вістей" на 1938 рік, а крім того маєте нагоду виграти вартісну нагороду, якщо порахуєте, кілько є зерен у півтора фунтах фасоль.

Перечитайте уважно слідуючу сторону!

Висилайте відповіді на КОНТЕСТ і передплати якнайскорше!

Приєднюйте нових передплатників!

Чи Ваше імя буде проголошене на другий тиждень?

ЗВІРНЯ НА "НЕБЕСНОМУ ОСТРОВІ"

Ґрупа вчених природників, що досліджує звірню на верху Шіва Темпел, залісненій високорівні, що підноситься понад пустарі Ґренд Кеніон, знайшли там около 100 пород звірят Звірня там цікава тим, що вона жила багато віків віокремлена від звірні в решті світу. Учені кажуть, що ця високорівня відірвалась від решти суходолу 12,000 — 35,000 літ тому.

САМІТНІ БЕЗРОБІТНІ МУСЯТЬ ІТИ НА ФАРМИ

В Саскатуні вироблено реліфний плян, на підставі котрого всі безробітні й захожі, котрі не мають родини, будуть змушені йти на фарми й там працювати. Плян увійде в життя 1. жовтня ц. р., але дотепер уже багато молодих людей "внемігрувало" в той спосіб на зимівлю. Плян предвиджує, що около 500 людей покине в той спосіб Саскатун.

ПЕРЕД НОВИМИ ЧИСТКАМИ КОМСОМОЛУ

"Ізвестія" з 30. серпня вмістили статтю з дуже гострими нападами на провід Комсомолу. В цій статті між іншим говориться: "Причини того, що фашистівська зволоч орудує й далі в організаціях Комсомолу, полягають в тім, що провід його, а в першу чергу тов. Косарев, ЦК і Секретаріят Комсомолу віднесли остороги та вказівки ЦК партії не на свій власний, а на чужий рахунок. Ворог діяв поцтвом та розпустою, щоб розкласти молодь морально й політично. Комсомольські достойники, що одірвались од мас, слухали з захопленням діфірамби, які їм співали вороги, та схилялися перед теоріями відокремлення політики від побуту та особистих справ. Вони не помітили того, що вороги заступили комсомольську карність ґруповщиною та круговою порукою пияків".

Отже попередні чистки немагато помогли. Розчарована в большевизмі молодь шукає забуття в горілці та розпусті, коли її не рятує національна ідея, національна боротьба проти Москви. (Офінор).

КАПІТАЛІЗМ В РОСІЇ

Московський кореспондент Ню Йорк Таймсу, Гаролд Денні, стверджує, що в СССР далі процвітає капіталізм у тому змислі, що власником є держава, яка забирає з робітника надвишку вартости куди більшу як приватні власники в капіталістичних країнах. З праці робітника в СССР живе більше бюрократів, як приватників в інших краях. Крім того капіталіст-держава має до своєї розпорядимости проти робітників поліцію і військо, що куди сильніші, як капіталістичні шерифи чи приватні сторожі. Правлять робітниками не робітняки, а їх наставники комуністи, що постійно самі себе перевибирають, доповнюють, та закріплюють свою владу. Найгірш платними в СССР є робітники і на них далі дивляться згори. Кожний хоче бути урядовцем або комісарем. Давну постанову, щоб комуністи-урядовці діставали таку саму платню, як робітники, скасовано кілька літ тому.

Геройство Католицьких Священиків в Еспанії

Англійський католицький тижневик "Кетолик Геральд" приніс оповідання католицького священика, якому вдалося втечи з пекла червоної Еспанії. Священик оповідає між іншим: Я відправляв Службу Божу звичайно в їдальні якогось приватного дому. На столі стояла завсіди фляшка вина до половини випорожнена і тілько надпитих шклянок, кілько було осіб у покою. Збанок на воду і велика склянка замість чаші доповняли цілість. Частиці робили ми зі звичайного хліба безпосередньо перед освяченням. Не було ні хреста, ні літурґічних риз, ні взагалі нічого, що могло б викликати підозріння. Очевидно, що не було й служебника. Відповідні молитви відчитував я з малесенької книжечки, декотрі молитви виголошував я з памяти. На всякий випадок одна з доцок долівки була відбита так, що можна було в кожній хвилині сховати під неї книжечку. Коли хтось заступкав до входової брами, я перервав Службу Божу. Прихожий міг побачити в кімнаті кільканацять мужчин, що попивають вино, і жінок, що шиють однострої для міліціянтів. Уділювання Пресвятих Тайн було трудне й небезпечне. Навіть хвилева зупинка і коротка розмова двох осіб на вулиці викликали підозріння. Зараз явилася стежа міліціянтів і питала про що йде розмова. Коли обі особи не оправдувалися однаково, тоді їх арештовано. Також слухання сповіді відбувалося оригінально. Священики стрічалися з каянниками ніби случайно в віндах. Заки вінда доїхала до найвищого поверха, каянник висповідався й дістав розрішення. Часто носили ми Пресв. Тайни вулицями міст, перебрані за міліціянтів. У Барсельоні священики ходять від дому до дому перебрані за робітників і жовнірів. Найліпше мати з собою якусь соціялістичну летючку або брошуру. В тім місті працює скрито 200 монахинь. Вони не хочуть опускати Барцельони мимо нагоди до втечі. Працюють переважно як служниці в приватних домах або як помічниці в лічницях. Багато з них вписалося навіть до анархістичних орґанізацій, щоб приспати чуйність червоних. На фронтах працюють перебрані священики й монахині. Священики ходять у жовнірських однострoях, бо тільки так можуть зблизитися до вмираючих на полі бою. Часом буває, що їх хтось видасть, та на загал це рідкі випадки.

"СПЛЯЧА КРАСУНЯ" ПОМЕРЛА В ШИКАҐУ

Пять років тому коли заснула непробудним сном красуня Патриція Меґвайр, лікарський світ мав своєрідну сензацію. Всілякі лікарські заходи не помогли нічого, Патриція спала день за днем, рік за роком. Життя йшло своїм порядком, за час її довгого сну померли її батько й бабуся. Але Патриція нічого не знала. Від 15-го лютого 1932 р. вона прибула на вазі 25 фунтів, колір її лиця не змінився. Так сповнилася байка про сплячу королівну. Однак в житті ця історія закінчилася інакше. 28. вересня ц. р. Патриція померла на запалення легенів, операція мозку не виказала ніяких змін і лікарська штука стоїть перед новою таємною хоробою, котру названо сплячкою.

Хто був Любченко

Самогубство Панаса Любченка, яке напевно не обійшлося без допомоги чемних у цьому ділі чекістів, позбавляє Україну ще одного запеклого ворога; одного з тих, які не лише віддали батьківщину за "лакімство нещасне" в руки відвічного ворога, але й з того лакімства зуміли ще добре скористати.

Військовий фершал з фаху, себто людина властиво без жадної освіти, Панас Любченко маючи 22 роки, просто з фронту потрапив до Центральної Ради і спочатку нічим себе не виявляв. Невеликий, огрядненький, чистенько убраний, він сідав завжди зпереду й ніколи не виступав з промовою, а все лиш посміхався до всіх, блискаючи двома золотими зубами, які надавали його малокультурному обличчю цілком придуркуватий вигляд. Сидів він спочатку між соціялістами-революціонерами, а потім разом з Полозом, Ковалевим та іншими пристав до большевиків. Заарештований командантом Києва Ковенком на приказ Порша, тодішнього міністра військових справ, він разом з іншими був звільнений на домагання частини членів Центральної Ради і втік до Харкова. Зпочатку було про нього мало чути, але з часом його бездоганна відданість Москві зробила своє. Потроху він вибивається на високі посади, робиться комісарем, головою Ради Комісарів та генеральним прокуратором. В цім титулі він орґанізує відомий процес Союзу Визволення України і домагається смертної кари для головних оскаржених. На щастя в ті часи Сталін ще не вважав смертну кару за одинокий спосіб розправи зі своїми противниками. Після процесу, на якім йому пощастило примусити більшість оскаржених говорити те, що йому потрібно, колишній фершал швидко йде вгору. Він заступає Совітську Україну в Москві, і його портрети поруч з Сталіним Ворошиловим, Тухачевським та іншими можна було бачити в совітських часописах. В часі процесів большевиків він уживає превентивних засобів. Він гостро нападає на "зрадників" і посилає до Москви тисячі подяк "вірних Українців". Але цього разу хитрощам "хитрого малороса" очевидно не повелося. Коли його жертви засуджені по процесі Союзу Визволення України, поневіряються по каторжних вязницях та на засланні, то колишній грізний прокуратор мусів покинути всі розкоші життя, з яких користав на московській службі, та рятуватися від розстрілу пускаючи собі кулю в голову. По зникненню Любченка залишився з усіх визначніших українських большевиків, які помогли Совітам нищити незалежну Україну, лиш Базарський кат — Затонський, про якого в станнім часі також щось мало чути.

М. Є. (Офінор).

Увага дірігенти, хори, співаки, -- Третій Український Католицький Музичний Контест

відбудеться в Саскатуні, Саск., у жовтні 9, 10 і 11, в День Подяки (Тенкс Ґівінґ). Торік брало участь у контесті поверх 200 контестантів. Цього року сподіємося ще більше. Всі, що любуються українською піснею, повинні там бути. Кожний, хто співає, повинен взяти участь у контесті.

Памятайте, що це одинокий того роду український контест на американськім континенті. Це наш великий культурний здобуток. Не годиться, щоб його занедбали або з нього не користали. Цей контест відбудеться підчас Великого Українського Католицького Зїзду Б.У.К.-а.

Дірігенти, що не дістали ще пісень а хотіли б взяти участь, хай пишуть до комітету.

Програма пісень поміщена в 34 числі Українських Вістей з 24-го серпня 1937 року на стороні семій.

В тім самім часі відбудеться перший раз **скрипковий контест**, в якому візьме участь шкільна молодь.

Контестанти будуть поділені на дві групи. Першу групу будуть творити контестанти в віці до 14 літ, другу групу всі прочі понад 14 літ. Контестантам залишаємо вільний вибір твору музичного, одначе вказаним було б вибрати як не обі так конечно одну українську композицію.

В понеділок рано й пополудні відбудуться контести промовчі і деклямаційні. Контести промовчі поділені на дві групи. До першої групи зачислятись будуть всі контестанти, що посідають академічне виховання (учителі й студенти університету). До другої групи зачислятись будуть всі прочі і ті, що студіюють у вищих школах, однак не вище дванацятої кляси.

Промова не може бути довша як 10 мінут. Тема промови довільна. До контесту деклямаційного можуть вступати всі, без ріжниці на вік і на його освіту. Деклямація релігійного чи патріотичного змісту — довільна. Копії промов і деклямацій, контестанти мусять доручити наперед комітетові.

Просимо наших учителів звернути спеціяльно увагу на ці два контести.

Кожна особа має право брати участь у всіх контестах!

Всі ті, що побідять у контестах, дістануть нагоду виступити зі своїми точками на радіо.

По ближчі інформації, програми співацькі й інші, прошу звертатись на адресу:

Ukrainian Music Festival,
304 - 4 Ave. N., SASKATOON, SASK.

Історія недуги

НОВА СОВІТСЬКА ГУМОРЕСКА

Щиро кажучи, я волю хорувати дома.

Розуміється нема мови, в лічниці може бути чистіше й культурніше. І кальорійність харчів, може бути, в них більше передбачена. Та, як кажуть, дома й солома їдома. До лічниці привезли мене з черевним тифом. Домашні думали тим облегшити мої неймовірні терпіння. Та тим вони не осягнули ціли, поскільки мені попала якась особлившa лічниця, де мені не все сподобалося.

Все таки, тільки хорого привезли, записують його в книгу й нараз він читає на стіні плякат: "Видача трупів від 3 до 4 години".

Не знаю як інші хорі, та я просто заточився на ногах, коли перечитав цей поклик. Головне, я маю високу гарячку і життя взагалі ледви теплиє в моїм організмі, можливо, що на волоску висить — і нагло треба читати такі слова.

Я сказав мужчині, що мене записував:

— Що ви, кажу, товаришу фельдчере, вивішуєте такі погані надписи? Всетаки, кажу, хорі не мають інтересу це читати.

Фельчер, чи як його там зовуть лекпом (лікарський помічник) — здивувався, що я йому так сказав і говорить:

— Дивіться: хорий і ледве ходить і мало йому пара не йде з рота від гарячки, а також, каже, все критикує! Коли, каже, ви поправитеся, що ледви чи станеться, тоді й критикуйте, а ні, то ми направду видамо вас від 3 до 4 супроти того, що тут написане. От тоді будете знати!

Хотів я з тим фельчером вилаятися, та тому, що я мав високу гарячку, 39.8 степенів Цельзія, то я не зачав з ним сваритися. І я тільки сказав йому.

— Ось почекай горожанине лекпоме, як поздоровію то від повіш мені за свою нахабність. Невже, кажу, можна хорим слухати такі річи? Це, кажу, морально підкопуєш їхні сили.

Фельчер здивувався, що хорий так свобідно з ним розправляє і відразу замняв розмову. І тут сестричка підскочила:

— Підемо, каже, хорий, на обмивочний пункт.

Та від цих слів мене також скубнуло.

— Ліпше, кажу, називали б не обмивочний пункт а ванна. Це, кажу, гарніше і підносить хорого. Я, кажу, не кінь, щоб мене обмивати.

Медсестра каже:

— Дарма, що хорий, а також завважує всякі тонкости! Певно, каже, ви не виздоровієте, що так до всього пхаєте ніс.

Тут вона привела мене до ванни і приказала роздягатися.

І ось я став роздягатися і нагло бачу, що в ванні над водою вже сторчить якась голова. І нараз бачу, що неначе якась старушка сидить у ванні, певно з хорих.

Кажу сестрі:

— Куди ж ви мене, собаки привели, в дамську ванну? Тут — кажу — вже хтось купається.

Сестра відповідає:

— Та це тут одна хора бабуня сидить. Ви не звертайте уваги на неї. В неї висока гарячка й вона вже на ніщо не реаґує. Так, що ви розбирайтеся без надуми. А за той час ми виймемо бабусю з ванни й напустимо вам свіжої води.

Я кажу:

— Бабуся не реаґує, та я може ще реаґую. І мені, кажу, очевидно, не приємно бачити те, що там у вас пливає.

Втім знову приходить лекпом.

— Я, каже, перший раз бачу такого вередливого хорого! І це йому, нахабникові, не подобається, і те йому негарне. Вмираюча бабуся купається, і за те він висловлює претенсію. А вона має можливо й 40 степенів гарячки й нічого не бере в рахубу і все бачить, як крізь сито. Та вже в усякім разі ваш вид не задержить її на цім світі злишніх 5 мінут. Ні, каже, я більше люблю, як до нас приходять хорі в безпритомному стані. Бодай тоді їм усе до смаку, всім вони задоволені і не запускаються з нами в наукові спори.

Тут старушка, що купається, підносить голос:

— Виймайте, каже, мене з води, або, каже, я сама зараз вийду і всіх вас тут розжену!

Тут вони занялися старушкою і мені казали роздягатися.

І заки я розбирався, вони вмить напустили гарячої води й казали мені туди сісти.

І знаючи мій характер, вони вже не стали сперечатися зі мною і старалися в усім потакувати. Тільки після купання вони дали мені величезне, не на мій ріст, білля. Я думав, що вони нарочно, зі злоби підкинули мені такий комплет не до міри. Та потому я побачив, що в них це нормальне явище. В них маленькі хорі зправила були в великих сорочках, а великі в малих.

І навіть мій комплет показався ліпшим, як інші. На моїй сорочці шпитальний знак стояв на рукаві й не псував загального виду. А в інших хорих знаки стояли в декого на спині й це морально понижувало людське достоїнство.

Та в міру того, як моя гарячка підвищалася, то й не став сперечатись про ті речі.

А положили вони мене в невеликім будинку. Та проте там лежало до 30 ріжного рода хорих. І декотрі, видно, були важко хорі. А декотрі навпаки, поправилися. Декотрі свистали. Інші грали в варцаби. Ще інші плентались по будинку й по складам читали, що написано над головою.

Я кажу сестриці:

— Може я попав у лічницю для умово-хорих. Отже ви так і кажіть! Я, кажу, щороку лежу в лічницях і ніколи не бачив нічого подібного.

А вона відповідає:

— Може скажете себе положити в окремім будинку і поставити коло вас вартового, щоб відганяв від вас мухи і блохи?

Я підняв крик, щоб прийшов головний лікар, та замість нього відразу прийшов той самий фельчер! А я був в ослабленім стані. І на його вид я остаточно стратив притомність.

Аж очунявся я, певно, так думаю, за три дні.

Сестричка каже мені:

— Ну, каже, ви маєте просто двожильний організм. Ви, каже перейшли через всі торту ри. І навіть ми вас, випадково положили коло відчиненого вікна. І то ви ненадійно стали поправлятися! І тепер, каже, коли ви не заразитеся від своїх хорих сусідів, то, каже, вас можна буде з чистим серцем поздоровити з виздоровленням. Це не так часто буває в нашій лічниці.

Я кажу:

— А які тут у вас хорі? І яких захорувань я маю боятися?

Сестра відповідає:

— Ви, каже, неначе навмисно попали в такий будинок, де випадково є майже всі сучасні недуги.

Я, розуміється, попав у сум, одначе мій організм не піддався тим недугам. Тільки я одиноко перед самим виходом занедужав на дитячу хоробу, на коклюш.

Сестричка говорить:

— Це ви вхопили заразу з сусіднього крила. Там наш дитячий відділ. І ви певно, неосторожно попоїли з посудини, з котрої їла коклюшна дитина. Ось чому ви й занедужали.

На загал організм скоро взяв своє і я знов став поправлятися. Та коли прийшло до випису, то я й тут, як кажуть, натерпівся і знов занедужав, цим разом на нервову недугу. В мене на нервовім підложжі на скірі викинуло прищики в роді віспи. І лікар сказав: "Перестаньте денервуватися і це в вас з часом перейде."

А я нервувався просто тому, що вони мене не виписували з лічниці. То забували, то чогось не мали і не можна було "визначити". То вкінці в них зачався рух недужих жінок і ввесь персонал з ніг падав. Фельчер каже:

— В нас тільки 8 день пербір і то ви шарпаєтеся і піднімаєте гамір. А в нас тут декотрих виздоровців по три тижні не випускаємо і це вони терплять.

Та незабаром вони мене виписали і я вернувся додому.

Жінка каже:

— Знаєш, Петре, тиждень тому ми думали, що ти відійшов у загробний світ. Бо з лічниці прийшло повідомлення, в якім кажеться: після одержання цього письмо своєчасно прийдіть по тіло свойого мужа.

Показується, що моя жінка побігла до лічниці, та там оправдалися за помилку, що сталася в них у книговодстві. То в них упокоївся хтось інший, а вони чомусь подумали, що то я. Хоч я в тім часі був здоровий і тільки мене обкидало прищами на нервовім підкладі. Взагалі мені чомусь стало неприємно від тої події і я хотів побігти до лічниці, щоб там з кимнебудь полаятися. Та як я пригадав собі, що в них там буває, так, знаєте, не пішов.

І тепер хорую дома.

Мих. Зощенко.

$250.00 ГОТІВКОЮ В НАГОРОДАХ

З НАГОДИ 25-ЛІТНЬОГО ЮВИЛЕЮ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ В КАНАДІ ПРОГОЛОШУЄМО

Пресовий Контест "Українських Вістей"

ЦЕЙ КОНТЕСТ Є ПРИСТУПНИЙ ДЛЯ КОЖНОГО НА ТАКИХ УСЛІВЯХ: ЩОБ УЗЯТИ УЧАСТЬ У ЦІМ КОНТЕСТІ, КОЖНИЙ МАЄ ПОРАХУВАТИ

КІЛЬКО Є ЗЕРЕН ФАСОЛІ У СЛОЇКУ.

Величина слоїка — 1 кварта (¾ гальона). Вага фасолі 1½ фунта. Якість фасолі — т. зв. "пейві бінс" (білі круглі). За докладне або найближче до докладного обчислення фасоль, Адміністрація "Українських Вістей" виплатить слідуючі нагороди:

Перша Нагорода	$100.00
Друга Нагорода	75.00
Трета Нагорода	30.00
Четверта Нагорода	15.00
Пята Нагорода	10.00
Шеста Нагорода, 3-річна передплата У. В.	6.00
Сема Нагорода	5.00
Осьма Нагорода, 2-річна передплата У. В.	4.00
Девята Нагорода	3.00
Десята Нагорода, 1-річна передплата У. В.	2.00

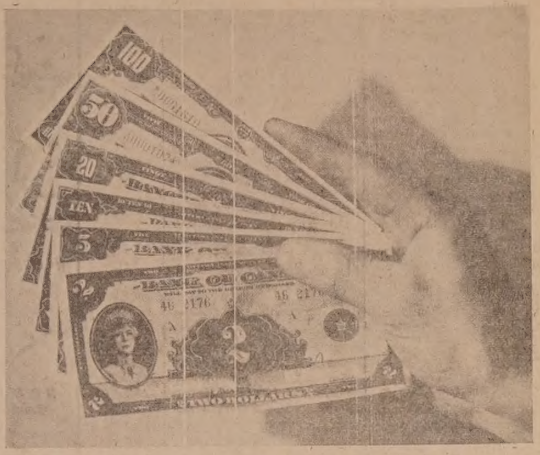

Якщо більше як одна особа подасть те саме правдиве обчислення, тоді нагорода буде признана тому, хто найскоріше прислав своє обчислення до Адміністрації

А якщо прийшли 6 дві однакові відгадки того самого дня, тоді одну нагороду розділиться між дві особи. На случай, коли 6 прийшло більше як дві відгадки того самого дня, тоді відбудеться льосування і щаслива особа виграє нагороду.

Контрольна Комісія Пресового Комітету, до якої належать: Впр. о. С. Дидик ЧСВВ, адвокат Іван Басараб, Іван Ісаїв і кваліфікований авдитор П. Г. Понтон, купила в однім едмонтонськім склепі 1½ фунта вище згаданої фасолі, яку опісля переважив міський інспектор мір і ваг і дав на те Комісії писемне посвідчення. Фасолю зсипано в скляний слоїк, опечатано і зложено до переховання в Роял Бенк оф Кенада, 10023 Джеспер Евеню, Едмонтон. Фасоля буде в банку аж до кінця контесту. Тоді згадана Комісія, в присутности управителя банку зломить печатки і почислить кілько зерен фасолі є у згаданих 1½ фунтах. — ЧЛЕНИ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ, А ТАКОЖ ЧЛЕНИ ПЕРСОНАЛУ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ" НЕ МОЖУТЬ БРАТИ УЧАСТИ В ЦІМ КОНТЕСТІ.

ХТО МОЖЕ БРАТИ УЧАСТЬ У КОНТЕСТІ?

Кожна особа, що заплатить стару (залеглу) передплату, або нову ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ на "Українські Вісти". Отже, хто заплатить однорічну передплату ($2.00), той має право на одну відгадку. Хто пришле передплату на два роки ($4.00), той має право на дві відгадки. Хто пришле трирічну переплату ($6.00), той може вгадувати три рази. За чотирорічну передплату ($8.00), може вгадувати чотири рази. Хто пришле десять долярів (на пятьрічну передплату), той може вгадувати ШІСТЬ РАЗІВ.

КАЛЄНДАР УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ НА 1938 РІК ДАРОМ

Кожний, хто пришле найменше однорічну передплату в сумі $2.00, той — крім газети й участи в КОНТЕСТІ — одержить ДАРОМ Великий Ілюстрований Календар "Українських Вістей" на 1938 рік, з доплатою 5с на пересилку. Це є велика й небувала нагода. Тому сподіємося, що кожний з наших передплатників схоче з неї скористати.

Контест Отвирається 14-го Вересня а Кінчиться в Пятницю, 17-го Грудня, 1937.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ОБЧИСЛИТЬ ФАСОЛІ І ПРИЗНАЧИТЬ НАГОРОДИ В СУБОТУ, 18-ГО ГРУДНЯ, 1937. ВИСЛІД КОНТЕСТУ БУДЕ ПРОГОЛОШЕНИЙ В ЧАСОПИСІ "УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" із 21-ГО ГРУДНЯ, 1937 РОКУ. РІШЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ПРИЗНАННЯ НАГОРОД БУДЕ ОСТАТОЧНИМ.

Числіть фасолі! — Шліть передплату! — Приєднуйте нових передплатників!

ПАМЯТАЙТЕ: ЧИМ БІЛЬШЕ Й ЧИМ СКОРШЕ ПРИШЛЕТЕ ВІДГАДКИ, ТИМ БІЛЬШЕ НАГОДИ МАЄТЕ ВИГРАТИ ОДНУ ІЗ ВИЩЕ ЗГАДАНИХ НАГОРОД!

При висилці виповняйте Купон!

Купони і гроші висилайте на адресу:

Ukrainian News 10012-109 Street Edmonton, Alberta

ХТО НЕ БЕРЕ УЧАСТИ В КОНТЕСТІ, А ПРИШЛЕ ПЕРЕДПЛАТУ (найменше $2.00) В ТІМ ЧАСІ — ДІСТАЄ КАЛЄНДАР. МАЄ ОДНАК ВИСЛАТИ ДОДАТКОВО 5 ЦЕНТІВ НА ПОЧТОВУ ПЕРЕСИЛКУ.

КУПОН

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"
ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА.

В залученню висилаю $..... на передплату "Українських Вістей".

Я обчислив, що в 1½ фунтах фасолі є.....зерен.

Імя і прізвище.....

Адреса .....

Прошу вислати мені БЕЗПЛАТНО Великий Ілюстрований Календар "Українських Вістей" на 1938-ий рік.

На Господарські Теми

М. Стахурський, ветеринарний лікар.

Ветеринарія

ХИБИ МОЛОКА

Інші неправильности смаку й запаху молока.

Молоко приймає легко всякі чужі запахи і що небудь впливає на зміну його смаку. Так нпр. переходить у молоко запах і посмак: цибулі, буряків, карболю, креоліни, терпентини, камфори. Натягає легко гноєм та стухлістю, тому передбачуючи це, належить поступати при подоях з найбільшою чистістю й оглядністю, обмивати дбайливо вимена й доїти чисто вимитими руками. Свіжа підстілка.

Поменшення молока.

Поменшення молока лучається в коров з причини недостаточної або занадто товстої прокорми, хоріб вимен, гарячки; з туги за телятами, з поєння захолодною водою, дошкульности мух, тощо.

Порада: Усунути причину. Як пожива: зелениця, сілос, парена січка з ґрисом чи отрубами, солодові кільці, придаток до подою поживного пійла з отрубів, макуха. Часте здоювання при сміливому масуванню (розтиранню вимен). Вимена змивати часто теплими напарами зіля, потерюх сіна. Як намолочні середники: насіння вонючого зілля (колендри), ганиж, коріняки шуварниня й гірчички, зілля корешника гіркого (полиґала амара), кріп, зелені лушпини й листя горіха, кропива. Візьми: золотої сірки (стібіюм сулфуратом аврантіякум) і насіння кропу по півтора унції, ялівцю 3 — 4 унції, кореняків шувару 2 фунти, змели і змішай на порошок та задавай з кормом 3 рази денно по жмінці (це так званий швайцарський намолочний порошок).

НАЙДЕШЕВШИЙ ПОГНІЙ

Один з найдешевших погноїв це вапно. Хоч вапно наверх ніби нічого не має спільного з гноєм, але вдійсності це один з найліпших і найбільше потрібних погноїв. Потребує його майже кожна земля, а найбільше тяжкі, вогкі ґрунти. Також майже всі рослини дуже його потребують, а вже найбільше буряки, конюшина й люцерна. Хоч би як виправив поле, як замало в ньому вапна, нічого не поможе. А посипте його, то часто поділає на врожай немов чародійна паличка. Ділає воно головно так, що тяжку, ялову землю робить пухкою й сипкою. Мокріші, тверді ґрунти та піскові потребують його частіше й дуже багато. Сухіші й сипкіші — менше й рідше. Пересічно раз на 4—5 літ треба вапнувати. До того вживаємо паленого вапна, меленого на порох. Непалене — наполовину гірше. Вапнуйте але тільки в погоду, коли земля зовсім суха. Навіть роса не повинна бути. В вогкій землі вапно зібється в груди й не дасть ніякої користи. Сійте так, щоб вітер був збоку, але не бив в очі, бо забете очі їдким пилом. Найліпше сіяти тоді, коли є тиха суха погода. По засіві зараз заволочіть два рази навхрест, щоб вимішати вапно з землею якнайдокладніше. Велика сила й значіння вапна не в тому, що воно дає поживу зернові, але в тому, що воно виробляє ґрунт, чого не зробить без нього ні плуг, ні борона. Обірник не треба давати ані перед вапном ані зараз по нім, тільки пізніше.

КОШТИ ПРОЖИТКУ В КАНАДІ РОСТУТЬ

Департамент праці оголосив статистичні дані, котрі виказують, що життя в Канаді дорожіє з кожним роком. І так сьогодні мінімальні кошти тижневого прожитку одної родини виносять $16.72, в 1934 році — $15.92. Ціни споживчих продуктів ростуть: Свиняче мясо коштувало рік тому 22.4 центів, тепер 23.7, тузин яєць коштував 30.8 центів, тепер 33.8, фунт масла коштував 28 центів, тепер 30.8 центів і т. д. Найтаншою провінцією в Канаді є Квебек, де цього року тижневе виживлення родини коштує $8.01, а місячний рент $20.77. За Квебеком іде Принс Едвард Айленд, де прожиття родини виносить тижнево $8.51, а зате місячний рент дуже високий: $25. Про інші провінції подано отсі цифри: Нова Скошія — пожива $8.71, мешкання $21.41, Ню Бронсвик — пожива $8.90, мешкання $22.87, Онтеріо — пожива $3.83, мешкання $25.12, Манітоба — пожива $8.58, мешкання $24.25, Саскачеван — пожива $8.59, мешкання $24,75, Алберта — пожива 8.55, мешкання$22.70, і Бр. Колумбія — пожива $9.85, мешкання $22.37.

КОШТ ПРОЖИТКУ РОДИНИ РОБІТНИКА

На підставі відповідних даних, зібраних з 59 великих міст Злучених Держах, обчислено, що річний кошт удержання робітничої родини з 4х членів виносить $1,261.

Дослід виказує, що 36 відсотків з цілого буджету йдуть на кошти прохарчування родини, а 30 відсотків на оплату мешкання й інші хатні видатки. 15 процент іде на вбрання — одежу й особисті потреби, а 6 проц. на надзвичайні розходи, розривки, часописи, вкладки до організацій, тютюн тощо. 4 відсотки на медицину й лікарську обслугу, а останні 9 відсотків на проїзд, шкільні оплати, асекурацію й інші дрібні видатки.

ПШЕНИЧНІ КЛЮБИ МОЛОДІ

Піднесення якости пшеничної продукції в Алберті є життєвою конечністю для провінції. Правдоподібно найкращим способом заохоти до сіяння доброго насіння є розвій Пшеничних Клюбів Молоді. Такі заходи переводиться під наглядом і дирекцію "Відділу Полевих Плодів" департаменту рільництва в Едмонтоні разом з Албертійським Шшеничним Пулом при співпраці Державної Ради для Плекання Клюбової Праці Хлопців і Дівчат, зорганізованої при домініяльнім уряді.

Хлопці, котрі працюють у Пшеничних Клюбах Молоді, є в віці, коли враження лишаються на ціле життя. Їх переконується про вартість доброго насіння в спосіб дуже практичний. Ці лекції вони будуть памятати ціле життя. Цього року около 800 хлопців брали участь у такій праці.

Хлопці, розкинені по цілій провінції, плекають самі насіння і в той спосіб достарчають поважну кількість знаменитого насіння на великі простори кожного року. Вдодатку фармері зацікавлюються в більшій частині дистріктів, де працюють клюби, є загальна і зростаюча течія за щораз кращою якістю насіння.

Албертійський Пшеничний Пул бере активну участь у цій праці в твердій вірі, що пшеничні клюби молоді віддають правдиву прислугу рільництву Алберти. — (Пул).

ХАРЧ БЕЗ СОЛІ

Харч без солі приписують лікарі особливо при недугах серця й обігу крови, при недугах нирок, затовщенні, міґрені, скірних недугах іт.п. Такі недужі вдоволяються тим, що уживають несолених страв. Вправді сіль є також у неварених річах, які споживаємо, але вони не дуже шкодять таким недужим. Інакше мається річ зі штучними середниками поживи, такими, як солений хліб, ковбаса, масло іт.п. В більших містах є вже такі різники, пекарі й ресторани, що приготовляють усе без солі, але на фармах тяжко лістати такі страви. До того є такі хорі, що не можуть їсти несолених страв. Для них треба брати в аптиці т. зв. діетну сіль.

ВІТАМІН Б ЯК ЗАСІБ ПРОТИ СИВИНИ

Досліди над вітаміном Б американського інституту гігієни принесли позитивні висліди. Вітамін Б знаходиться у збіжжі, дріжджах, жовтку, горіхах, печінці, серці і нирках.

Взагалі находиться у нашій поживі й виходило б, що на нашому терені не повинні б сивіти голови, які дотепер уважають, що сивіють від турбот і клопотів, і особливо з дідичности. Нові відкриття не речуть тому частинно. Певно деякі наслідки ділання у нас вітаміну Б походять з того, що організм його на травить.

ЯК ВІДЖИВЛЮВАТИ ДІТЕЙ У ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

Першою засадою повинна бути ріжноманітність поживи з перевагою вуглеводнів і товщів. У списі страв для шкільних дітей треба передовсім взяти на увагу бараболю й городовину. Хліб, булки, мясо та яйця відограють у тім віці скорше другорядну ролю. Тепер модна дієта так звана сирівкова для дітей шкільного віку є невідповідна з огляду на недостатню кількість кальорій, позатим шлунок дитини в тім віці не травить добре кормів сирівок, таке відживлення спричинює часто недуги дітей в органах травлення. Мясо стосоване помірковано не приносить жадної шкоди дитині, навпаки — ситить воно, побуджує апетит і підтримує справність організму, особливо при інтенсивному спорті. На підставі дослідів усталено, що в дитини старшого віку припадає на сто кальорій, 10 — на білок, 30 — на товщі, 60 на вуглеводні. Молоко треба давати в кількости 300—400 грамів денно (на сніданок, на вечерю й на підвечірок) і в формі молочних кормів на вечерю. Треба оминати лакімство, що звичайно проявляється в дітей шкільного віку. Діти поза кормами передбаченими нормою дня не повинні у міжчасі споживати: мороженого, тісточок, чоколяди, цукорків і т. д.

СУШІТЬ ГОРОДОВИНУ

Не всяку городовину можна впродовж зими заховати свіжою. Тому деяку, як наприклад петрушку, краще засушити. Та щоб сушена городовина не втратила свого смаку, треба її перед тим спарити в парі (не в воді). Парити можна так: У більшу посудину, в котрій вариться вода, вкладаємо підставку, а на ній приміщуємо ситко чи решето з покраяною городовиною, але так, щоб вода не доторкалася до городовини. Посудину (баняк) накриваємо накривкою й чекаємо, щоб вода кипіла яких десять мінут. Так спарену городовину треба сушити, потім розложити тонким шаром на папері й на сонці добре засушити. Можна засушити також у печі після спечення хліба. Засушена городовина має бути крихка й тверда. На сушення надається найкраще городовина молода, свіжо зірвана й здорова. Сушать: молоду шпаратову фасольку в стручках, каляфіори, горошок, помідори, петрушку і інше. Городовину треба насамперед дрібно посічи, або порізати на тонкі пасочки. Перед сушенням вимити городовину в холодній воді, а потім у літній воді кілька годин ще мочити. Про велику вартість яринних харчів ми вже нераз писали. Тож робім собі якнайбільше запасів городовини на зиму й використовуймо до того всякі способи зберігання.

ГРІМ УДАРИВ В УЖГОРОДСЬКИЙ ЛІТАК

Дня 3 вересня на Словаччині над Малими Карпатами попався в великий вихор літак і грім ударив у нього. Грім знищив електричне світло, радіоприймач, радіовисильню, а також важні інструменти. На літаку повстала велика паніка, але летуни зуміли так маневрувати, що щасливо вивели з бурі літак з 9-ма пасажирами. Крім південного спізнення, подорожним нічого не сталося.

— Не розумію, як можете спокійно спати, маючи стільки довгів?

— Сплю знаменито, однак не розумію, як можуть спокійно спати мої вірителі.

Товариш в маймурці

(Спомин робітника).

Ми працювали в одній фабриці. Я і він — жид комуніст. Він мене заагітував у фабриці і поза фабрикою. Часами збиралося нас 5 — 6 і ми дискутували до пізної ночі.

Арон — так його кликали — вкладав цілу свою душу, щоби з нас поробити комуністів. Я і мої товариші не давалися, пробували його загинати, але він був, як то кажуть, сильніший в писку, і тому він все виходив побідником.

Найчастіше дискутували ми на релігійні теми. Він доказував, що Бог — "видумка капіталістів і попів", обдарував нас книжечкою "Павуки й мухи" й насміхався, як котрий з нас пробував несміло переконувати, що — таки хто знає, чи Бог не існує.

Арон став немов нашим командантом. Що він приказав, було для нас святе. Навіть нікому на думку не приходило, що можна протиставитись його волі. До Арона приходили інші Жиди. Він з ними нараджувався, але судячи по тому, що Арон приказував їм, а не вони йому, то Арон мусів бути великою шишкою в партії.

Дійшло до того, що ми таки боялися його. І як я в котру неділю вибирався до церкви, то кружляв вулицями, як бузьок над гніздом, заки відважився зайти в церкву. Думаю: Ану ж Арон побачить! То ж то сорому наїмся...

Правду казати, то я зжився з Ароном. Він мені імпонував і я любив з ним приставати. Часом заходив я до нього до хати — він мав покій і кухню в партері від подвіря.

Раз якось у пятницю вечером лазив я без діла. Піду, думаю, до Арона на "ґалак". Подумав — пішов. Стукаю, отвираю двері й остовпів:

На столі засвічені свічки, а при столі Арон у маймурці і його жінка.

Хотів я сказати "добрий вечір' але не міг з горла звуку витягнути. Немов якийсь корч стиснув мене. Арон устав, теж хотів щось сказати, але й йому, видно, стиснуло горло. Тільки дивився на мене грізно, а на устах у нього була легонька усмішка. Я без слова обернувся, тріснув дверми і вийшов.

В суботу Арон не прийшов до фабрики. Я розповідав товаришам вчорашню пригоду, але видів, що вони майже не вірили мені.

В неділю я пішов до церкви вже простою дорогою.

Арон прийшов у понеділок і мене немов не бачить. Очі спустив в ділину і робить, як скажений.

Ви цікаві, як скінчилося?

Наговорив я йому від лайдака, а він лиш підсміхався під вусом. Побув ще тиждень а потім десь перенісся.

Пригадалася мені та історія, коли оноді бачив, як на жидівський Новий Рік всі жидівські склепи й фабрики були замкнені, а жили йшли шнурком до божниць. І я подумав собі: Кілько між ними таких, які гоя вчуть комунізму!...

Рідко буває така нагода як тепер: за $2.00 маєте "Українські Вісти" на цілий рік, великий ілюстрований календар даром і можність виграти поважну суму в Пресовім Контесті.

PIONEER GRAIN
COMPANY LTD.
ОПЕРАТОРИ
Сільських Елеваторів.
ліцецсовані й бондовані

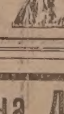

Обговоріть проблеми достави й продажі Вашого збіжжя з нашим місцевим агентом.

Гідна Довіря
ALBERTA PACIFIC GRAIN CO.
LIMITED
Лайсенсовані й Забондовані в Раді Збіжевих Комшенерів.

Чотиромісячна кампанія

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ ВЕРХОВНОЇ УПРАВИ УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО БРАЦТВА СВ. НИКОЛАЯ В КАНАДІ

Отсим подається до відома всім Зарядам Відділів і всім членам Брацтва і всьому громадянству, що поновно отвирається чотиромісячна кампанія за приєднанням нових членів для нашої організації.

Кампанія починається з днем 1-го вересня і треватиме аж до кінця 31-го грудня, 1937 р., то є: в місяцях вересні, жовтні, листопаді і грудні принимається нових членів до Брацтва без вступного.

Українське Запомогове Брацтва св. Николая в Канаді з нагоди КАМПАНІЇ принимає в члени всіх Українців греко-католиків — старих, молодих, женщин і мужчин, професіоналістів і фармерів — від 15-го до 60-го року життя.

Кожний аплікант має до вибору аж **чотири роди обезпеки.** Ними є: **допомога підчас слабости й каліцтва; грамоти платні по смерти члена; грамоти платні за життя члена** (так звані 65-літні ендовмент) **і також 20-літні грамоти: посмертне й похоронне.**

Нашим бажанням є, щоб відділи Брацтва були по всіх місцевостях широкої Канади, де тільки живуть Українці греко-католики. Відділи Брацтва повинні бути при кожній нашій греко-католицькій парохії і при кожнім просвітнім товаристві.

Українські Родичі, впишіть своїх дорослих дітей до Українського Запомогового Брацтва св. Николая в Канаді.

Осінь, це золота нагода для робітника й фармера вступити в члени Брацтва.

З нагоди теперішньої КАМПАНІЇ БРАЦТВА повинно спонукати заряди всіх відділів, всіх членів і взагалі всіх українських патріотів посвятити час, труд і працю, щоб приєнати якнайбільше число нових членів до організації. Закликаємо всіх, у кого щире українське серце й охота, послужити своїй матері-організації й тим самим і свойому народові. До праці!

За Верховну Управу:

Іван Жаровський, голова. **В. Саган,** секретар.

Ukrainian Mutual Benefit Ass'n of St. Nicholas of Canada
Box 3641 Sta. B. Winnipeg, Manitoba.

Чому маємо вступати до Брацтва

Нема здається, чоловіка, щоб був ворогом своїх дітей, або не поліпшив долю для себе самого, а кілько та невинних вдів та сиріт нарікають — оплакують свою нещасну долю, кілько знова людей нарікають на себе в старшім віці, коли по пятьдесять або й більше літах гіркої праці осталися на старість на ласці других, часом навіть чужих людей. Де ж причина цього лиха? Є це байдужність тя недбалість молодого чоловіка, що доводить в крайну нужду свою родину на случай його слабости або смерти.

Найгірший чоловік той, що сидить на плоті й не знає на який бік пересунутися, а тим самим занедбає про своє обезпечення на будучність. Як каже пословиця: "Як би чоловік знав тільки перед ярмарком, що знає вертаючи з нього, то він би інакше торгував.

Одинокий спосіб для бідного чоловіка є забезпечити себе й свої діти. Нині такий час, що хоч би найздібніший чоловік, якщо він сидить поза рамцями орґанізації, то не є певний, в яких обставинах він може найтися в будучности.

Нам треба вступати до Українського Запомогового Брацтва св. Николая, бо це наша народня орґанізація, добра і певна твердиня. Вона лучить нас всіх Українців — робітників, фармерів — як рідних братів і сестер в одну спільну родину. Як би річ була тільки в самій асекурації, то й канадійська нас обслужить. Але нам іде не лиш про саму асекурацію, але теж про нашу народність, про нашого духа народнього й наш патріотизм.

Під оглядом релігійним Українське Запомогове Брацтва св. Николая стоїть твердо на ґрунті української греко-католицької Церкви, тому принимаємо в члени лиш Українців греко-католиків, так, як про це говорить наш статут. Стоїмо при вірі батьків наших і стояти будемо. Належимо до Церкви, яку сам Христос Господь заложив і до віри, яку нам в тій церкві Христос полишив. Не шукаємо ліпших і кращих вір, бо ця, котру маємо, є для нас вповні вистарчаюча. Життєвий досвід показався в практиці, що дійсний успіх в організації можна зробити лиш з людьми одних релігійних переконань.

Нашим бажанням є, щоб відділи Брацтва були по всіх місцевостях широкої Канади, де лиш живуть Українці греко-католики. Відділи Брацтва повинні бути при кожній нашій греко-католицькій парохії і при кожнім нашім просвітнім товаристві. І ми не спічнемо доти, доки не переведемо в цього в діло. О, коли б усі зрозуміли свій інтерес і схотіли піднести свою гідність, та чулися добрими католиками й добрими Українцями.

Тоді Брацтво було б першою і найбільшою запомоговою інституцією Українців в Канаді з многими тисячами членів старших і з великою силою молоді. І нема найменшого сумніву, що вже на протязі кількох найближчих літ його членство зросте щонайменше до пятьдесять тисяч, а його каса буде перевищати міліон долярів.

Українці католики! Годі вам довше відкладати свій впис у члени так важної для вас організації. Ви мали доволі часу приглянутись яку працю веде ця орґанізація, ви мали нагоду багато разів чути від членів, які є вже членами цеї організації, як вони почуваються самопевними на час своєї непожаданої недуги. Наша орґанізація — наче дбайлива мати —кличе всіх католицьких дітей до себе, бажаючи ними опікуватися, щоб вони не були опущеними сиротами в найгіршому життєвому положенню, яке буває в часі недуги або смерти. А ця опікунка приходить у найгірший час до нас зі своєю помічною рукою.

Наш клич: Вступайте громадно в члени Брацтва! Будемо каменярями нашої власної долі в Канаді, будемо каменярями смілими й відважними, оперті рамя об рамя, а Бог нам допоможе.

В. Саган, секр.

Серед літа на далекій канадійській півночі, здовж могутньої ріки Мекензі.

Одно імя страшить дітей у Совєтській Росії, наводить жах на високих достойників у Кремлі, заставляє Сталіна зриватися серед ночі — ЛЕЙБА ТРОЦЬКИЙ. Колись головний вожд Червоної Армії і перший по Леніні, в найновіший знимці, яку зроблено в Мексику, місці його перебування.

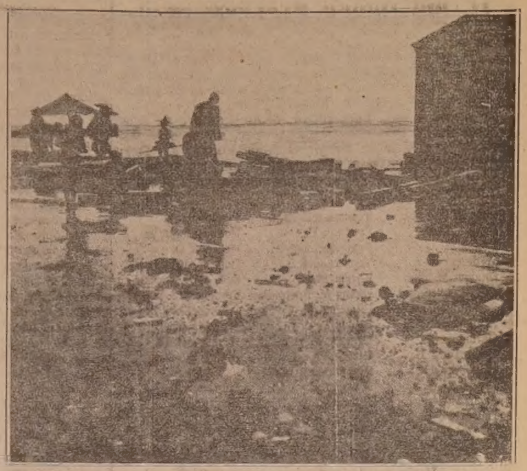

Після тайфуну над містом і околицею Гонг Конг в полудневім Китаю. Підчас буревію згинуло 2,400 людей а шкоди в майні виносять міліони долярів.

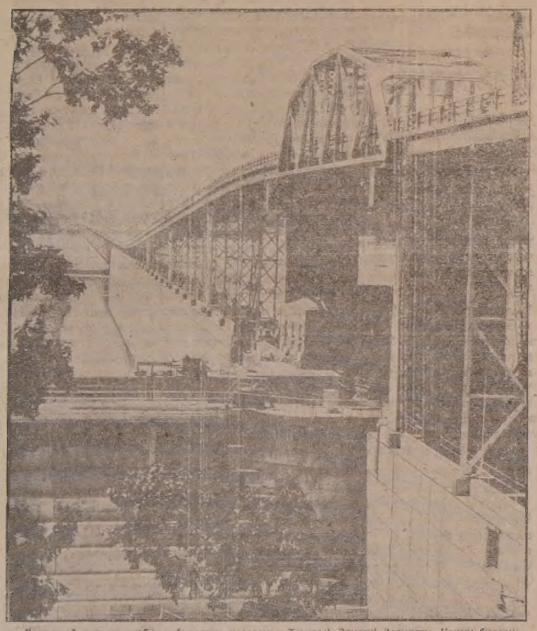

Величавий вид на греблю збудовану недавно в Теннессі, Злучені Держави. Кошти будови винесли $35,000,000. Все населення довколя має тепер тану електричну силу.

Ченг Кай Шек, диктатор Китаю і начальний вожд усіх хінських армій у боротьбі з Японією.

Після бомбардування Шангаю ворожими літаками. Хінське населення шукає за рідними між убитими.

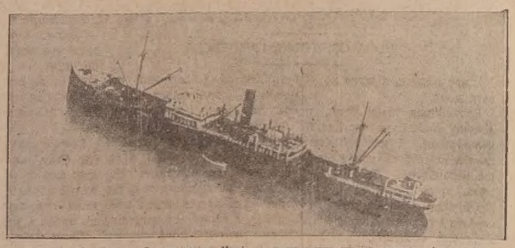

Типова субмарина на Середземному Морі — од на з тих, що їх прозвали піратськими.

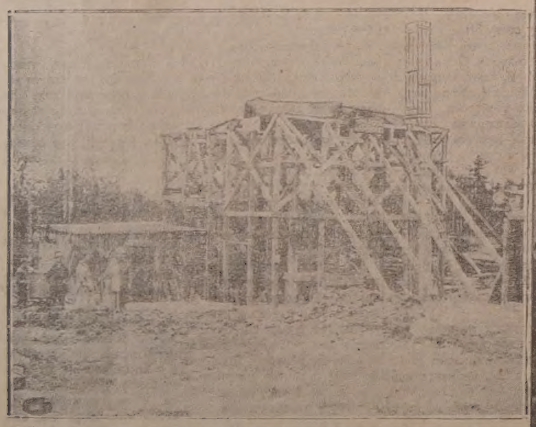

"Севент Овк Трейдінґ Компані" від 1795 року шукала багатої копальни золота, котру — як подає легенда — мав відкрити морський пірат капітан Кід в 1701 році. Довгий час заходи компанії були безуспішні і аж в 1887 р. відкрито її в Новій Скоції. Тепер цю копальню виложено згідно найновішими технічними вимогами і ось на ілюстрації бачимо її разом з рушованим до чищення золота.

Князь Кенту у відвідинах в Югославії. Балакає з донечкою югославянського регента Павла.

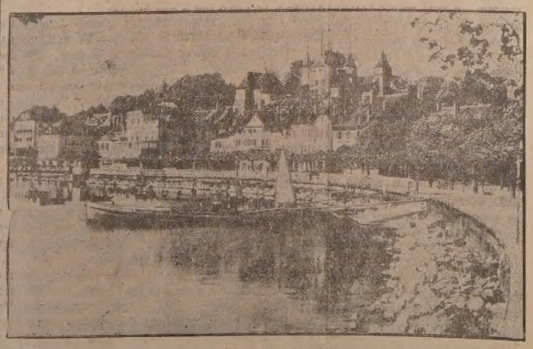

Швайцарське містечко Ніон, де недавно відбула ся "протіпіратська" конференція середноморських держав під егідою Англії і Франції.